

Protocol local

per a l'abordatge de
la **violència masclista**

AJUNTAMENT DE
MOLLET DEL VALLÈS

Ajuntament de
Mollet del Vallès

Índex

1. Presentació

2. Antecedents

2.1. La Comissió de Violència de Gènere

2.2. El Protocol d'Actuació en casos de Violència de Gènere

2.3. L'Observatori Local de Violència de Gènere

3. Marc Conceptual

3.1. Definició

3.2. Formes de Violència

3.3. Comprensió del fenomen

4. Marc Legal

5. Objectius

6. L'Abordatge Integral de la Violència Masclista

6.1. El Principis Generals de l'Actuació

6.2. La Comissió Local de Violència Masclista

6.3. La Detecció

6.4. L'Atenció

6.5. La Prevenció

7. La Valoració del Risc

7.1. Els Indicadors de Risc

7.2. Els Factors de Risc

7.3. La Valoració del risc pels Cossos de Seguretat

8. El Circuit de la Violència Masclista

9. Recursos del Municipi

10. Participants

11. Annexos

12. Bibliografia i Webgrafia

1. Presentació

Mollet del Vallès és una ciutat amb una llarga trajectòria de compromís i lluita contra la violència masclista. Un compromís motivat per la consciència que estem davant d'un tipus de violència que malauradament és una de les principals problemàtiques estructurals que patim a les nostres societats.

Durant molts anys, moltes dones, han patit en silenci violència física i/o psicològica, i moltes d'elles, encara avui, tenen por a denunciar o fins i tot no són conscients o no accepten que són les víctimes.

I davant d'aquesta situació, hem de dir prou ! Hem de dir a totes aquelles dones que la pateixen que no estan soles, que poden i han de denunciar la situació que pateixen per eradicar entre tots i totes aquesta xacra. Que res justifica aquesta espiral de violència, que res justifica que un home agredeixi a una dona, que és la veritable víctima, i que sempre tinguem clar que l'únic agressor és qui maltracta.

Davant d'aquesta situació, aquest govern municipal, des que va rebre la confiança de la ciutadania de Mollet, s'ha marcat com una de les seves prioritats posar a disposició dels ciutadans i ciutadanes tots els recursos disponibles per garantir els drets fonamentals de les dones afectades.

Així, una de les primeres decisions adoptades, va ser que l'Ajuntament, conjuntament amb les famílies afectades, es personés com acusació particular en els casos de violència masclista, ja que com no pot ser d'un altra manera, la veritable raó de ser d'un govern no és altra que estar al costat de tots els seus conciutadans i, en aquest cas concret, posar tots els mitjans per lluitar contra aquesta xacra.

Per tots aquests motius, fa anys, l'Ajuntament va promoure la creació de la Comissió de Violència de Gènere amb l'objectiu de treballar en xarxa i implicar a diferents institucions. Una Comissió de la que formen part, entre d'altres, i al marge de l'Ajuntament i els seus serveis socials, com ara el Servei d'informació i Atenció a les Dones (SIAD), el Jutjat de Mollet, la Policia Municipal i els Mossos d'Esquadra, l'Hospital, el Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil, l'Institut Català de la Salut o l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona.

A partir d'aquí, es va crear el Protocol d'actuació on es detallen els procediments i l'estratègia que totes les parts implicades han de seguir per actuar davant d'un cas de violència masclista, ja sigui explicitat o amb indicis racionals de sospita, amb l'objectiu de donar la millor i més ràpida i eficaç resposta davant d'aquests tipus de situacions.

Serveixi doncs aquest protocol per garantir la igualtat, la llibertat i els drets fonamentals de les dones afectades.

Amb la violència masclista, tolerància 0!

Josep Monràs i Galindo
Alcalde de Mollet del Vallès

Ana Maria Diaz i Aranda
Regidora de Serveis Socials i Polítiques d'Igualtat

2. Antecedents

2.1. La Comissió de Violència de Gènere

A l'any 2002, arran de la inquietud de diferents professionals amb implicació en la problemàtica de la violència vers les dones, es va crear la Comissió de Violència de Gènere.

Van promoure aquesta comissió el metge forense del Jutjat de Mollet del Vallès, Alfonso Ruiz, i el Director d'Urgències de l'Hospital de Mollet del Vallès, Xavier López Altimiras. Aquests dos professionals es van posar en contacte amb els Serveis Socials de l'Ajuntament de Mollet del Vallès i, conjuntament, es va prendre la decisió de constituir la Comissió de treball, amb el suport de la Diputació de Barcelona.

Aquesta primera Comissió de treball va estar formada pels següents serveis:

- Medicina Forense del Jutjat de Mollet del Vallès
- Policia Municipal de Mollet del Vallès –Grup de Relacions amb la Comunitat i Mediació (GRECOM).
- Mossos d'Esquadra – Oficina d'Atenció a la Víctima
- Servei Municipal d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD).
- Serveis Socials Municipals
- Hospital de Mollet del Vallès – Direcció d'Urgències, Infermeria i Treball Social
- Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona.

Durant tots aquests anys de funcionament de la Comissió, s'han incorporat nous serveis del territori, com són:

- Cap de Salut Mental d'Adults
- CAS
- Àrees Bàsiques de Salut
- ASSIR
- Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil
- Tècnica de Polítiques d'Igualtat de l'Ajuntament de Mollet del Vallès

La Comissió s'ha reunit de forma periòdica (bimensual) amb l'objectiu de posar en comú les actuacions de cada servei implicat en l'atenció a les persones víctimes de la violència de gènere, i establir un circuit d'atenció.

El resultat d'aquest treball va ser el Protocol Local d'Actuació en els casos de Violència de Gènere. Posteriorment, la comissió es va plantejar els següents objectius:

- Seguiment del protocol
- Seguiment de casos
- Realització d'accions de sensibilització
- Promoció d'accions formatives
- Seguiment i actualització de l'Observatori Local de Violència de Gènere

2.2. Protocol d'Actuació en casos de Violència de Gènere

A l'any 2004 es va presentar el primer Pla d'Actuació en els casos de Violència de Gènere. L'objectiu d'aquest Pla ha estat el d'integrar i/o coordinar tots els nivells implicats en l'atenció a la violència de gènere, així com facilitar l'activació dels recursos del territori (independentment del punt d'entrada al circuit de la víctima de la situació de violència de gènere).

A més a més, el Protocol es va marcar com a objectiu la detecció d'aquelles situacions de maltractament no explicitades, però amb indicis racionals de sospita, així com també una atenció global -per part de tots els serveis implicats- en els casos de maltracte evident i manifest.

Al Protocol cada servei va establir el seu procediment d'actuació en aquestes situacions, per concloure un únic circuit d'atenció global i coordinat al municipi. Es va incloure també un apartat de dades d'interès.

A l'any 2015, la Comissió de treball es planteja com a nou objectiu la revisió d'aquest protocol per tal d'incloure els nous serveis i les seves actuacions, així com les variacions produïdes a nivell jurídic durant tots aquests anys de funcionament.

2.3. Observatori Local de Violència de Gènere

A l'any 2006, la Comissió va valorar la importància de poder tenir un coneixement més exhaustiu sobre realitat de la violència de gènere a Mollet del Vallès. Per aquest motiu, es van acordar entre tots els serveis uns indicadors comuns per conèixer a fons quina és la casuística de la violència a Mollet del Vallès. Aquests indicadors són:

- Situacions detectades
- Tipus de violència

- Edat
- Sexe
- Nacionalitat
- Capacitat econòmica de la víctima de violència
- Vincle amb la persona agressora
- Menors al nucli de convivència
- Presència de testimonis
- Suport familiar i/o d'amistats
- Antecedents patològics, tant de la persona agressora com de la víctima
- Intents d'autòlisi, tant de la persona agressora com de la víctima
- Hàbits tòxics, tant de la persona agressora com de la víctima
- Grau de risc de la situació

La recollida de les dades la realitza de forma individual cada Servei i es posa en comú a les reunions bimensuals, per poder comprovar les coincidències dels casos dels diferents serveis. En un inici es va acordar realitzar un informe de forma trimestral per recollir totes les dades, que posteriorment ha estat semestral.

3. Marc Conceptual

3.1. Definició

El concepte de violència masclista està clarament definit a l'article 1 de la Declaració de les Nacions Unides sobre l'eliminació de la violència vers les dones de 1993, on es considera violència **“tot acte de violència basat a la pertinença al sexe femení que tingui o pugui tenir com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per la dona, així com les amenaces d'aquests actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeix a la via pública com a la vida privada”**.

La Comissió de l'ONU sobre la condició de les dones exposa que una de cada tres dones al món ha patit al llarg de la seva vida un acte de violència masclista (maltractament, violació, abús, assetjament...).

La violència vers les dones s'exerceix mitjançant una combinació de factors que va des de la coacció directa fins a vies indirectes que responen a una situació de dominació a tots els nivells. Des d'una perspectiva de gènere, aquesta dominació s'entén des d'un sistema d'organització social patriarcal, on estan interioritzades idees i valors que promouen actituds que, en algunes situacions, poden esdevenir actes violents.

La violència, en les seves diverses manifestacions, és encara un problema. Per aquest motiu és important qüestionar-se sobre l'origen d'aquest fenomen, així com adreçar-se a les institucions socials per comprendre el seu significat. La major part de la conducta humana és apresada mitjançant l'observació d'un model.

El model és un dels mitjans més poderosos per transmetre valors, actituds, patrons de pensament i conductes a una societat.

D'aquesta manera es formen els “models de gènere”, amb 4 idees fonamentals per comprendre el fenomen de la violència:

- És un fenomen estructural, com s'observa a l'ampli espectre que recull des de la violència sexual fins als maltractes que van en augment. El fonament el trobem en com s'estableixen les relacions de gènere al sistema patriarcal.
- És un mecanisme de control de totes les dones, ja que qualsevol dona pot patir una situació de violència de gènere.
- Representa una constant situada a l'extrem de la conducta considerada normal al sistema patriarcal.

- Tot això explica que, malgrat totes les mesures de sensibilització per eradicar la violència de gènere, es dona una gran tolerància a la nostra societat vers aquest tipus de conductes violentes.

3.2. Formes de Violència Masclista

La violència masclista té diverses formes d'expressió i, per tant, no es redueix exclusivament a la violència física. Aquestes són:

→ **Violència Física**

Es tracta de qualsevol conducta que impliqui l'ús deliberat de la força envers el cos de la dona, amb la intenció d'ocasionar una lesió física, dany o dolor. Són manifestacions d'aquesta violència les empentes, clatellots, cops de puny, mossegades, cremades, etc.

→ **Violència Psicològica**

Es tracta de qualsevol conducta que atempti envers la integritat psíquica i emocional de la dona. Són manifestacions d'aquest tipus de violència les amenaces, els insults, les humiliacions o les vexacions, l'exigència d'obediència o submissió, la culpabilització, la privació de llibertat, etc.

→ **Violència Econòmica o Financera**

Es tracta de qualsevol conducta que inclogui la privació intencionada i no justificada legalment de recursos pel benestar de la dona i dels seus fills i la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit familiar i de la parella. Són manifestacions d'aquest tipus de conducta el no facilitar recursos econòmics suficients, administrar els recursos econòmics sense consultar o donar comptes a la dona, administrar i disposar dels recursos econòmics de la dona sense el seu consentiment, impedir l'accés als recursos econòmics de la dona, etc.

→ **Violència Sexual**

Es tracta de qualsevol conducta que impliqui un acte de naturalesa sexual realitzat sense el consentiment de la dona. Es donen dos tipus de conductes: Aquelles que no es dona contacte corporal: Exhibicionisme, forçar a visionar material pornogràfic, missatges per correu, gestos i paraules obscenes, assetjament sexual, etc.

Aquelles en que es dóna contacte corporal: violació, tocaments, carícies, obligació a l'adopció de postures que la dona considera que la degraden, etc.

→ **Violència Social**

Es tracta de qualsevol conducta que impliqui una humiliació, ridiculització, desqualificació o burla en públic. L'agressor té una conducta descortès amb les amistats i /o familiars de la dona.

3.3. Comprensió del fenomen

Amb molta freqüència ens preguntem com una dona pot mantenir una relació de maltractament. La resposta és multidimensional i circular del model ecològic, on es posa en joc la part familiar, social i cultural; es a dir, té a veure amb la idea que tenen les dones del maltractament, ja que moltes d'elles estan socialitzades en l'acceptació de patrons de conducta abusius i sense ser-ne conscients d'aquests.

Segons un estudi recent, un 70% de les dones enquestades considerava l'agressió física l'única forma de maltractament. Aquest resultat reflecteix la normalització de determinades conductes en les relacions de parella.

El cicle de la violència descrit per Leonor Walker (1), no solament constata les diverses fases del fenomen (tensió – agressió – remissió), sinó que també recull les principals simptomatologies de la dona maltractada, on les dones poden caure i perpetuar la seva permanència fins poder arribar a la mort. Aquestes fases són:

→ **Fase d'Acumulació de tensió**

Escalada gradual de tensió en què la irritabilitat de l'home -manifestada amb crítiques, crits o insults- va en augment sense motiu comprensible i aparent per a la dona.

→ **Fase d'explosió violenta**

Descàrrega incontrolada de les tensions acumulades, que produeix un incident agut d'agressió.

→ **Fase de Lluna de Mel**

Desapareix la violència i la tensió. L'agressor utilitza la manipulació afectiva, argumenta un penediment amb promeses de canvi, obsequis, etc. La dona confia en les seves promeses.

(1) Walker, Leonor. The Battered Women "Teoría del Cambio". 1979

A la fase Lluna de Mel l'agressor reforça a la seva víctima amb regals i signes de penediment per mantenir-la al seu costat i evitar que aquesta el denunciï i/o l'abandoni.

Es tracta d'una relació ambivalent que combina reforços i càstigs, fets que provoquen que la dona tingui dificultats per comprendre la situació i pugui actuar en conseqüència. La freqüència i perillositat del cicle de la violència augmenta amb les reincidències.

De cada recaiguda l'agressor aprèn que la violència resulta un mecanisme útil de control i domini envers la dona. La dona cada vegada se sent més depenent i incapaç per preveure els cops, anul·lant-se i centrant-se en l'home del qual n'és víctima.

4. Marc Legal

4.1. Introducció

La violència masclista és la discriminació que es produeix pel fet de ser dona. Constitueix una de les violacions dels drets humans més habitual en les societats contemporànies. Aquest abús afecta als drets més fonamentals, tals com el dret a la vida, a la integritat física i mental, el dret a la salut, etc. Aquest abús, a més, soscava el principi bàsic d'igualtat entre dones i homes.

Actualment se li atribueix a aquest fenomen una importància tal que la comunitat internacional i, en particular la Unió Europea, ha reconegut que la violència vers les dones constitueix una violència que afecta els drets humans i suposa un obstacle per al desenvolupament de qualsevol societat democràtica.

La Constitució Espanyola, en el seu articulat, estableix l'obligació dels poders públics de garantir la igualtat real i efectiva, per tant ha d'intervenir contra els obstacles que impedeixen a les dones gaudir d'aquests drets fonamentals: la dignitat de la persona (art. 10), el dret a la no discriminació (art. 14), el dret a la vida i la integritat física i psíquica (art. 15) i, per últim, el dret a la llibertat i la seguretat (art. 17).

El gran salt qualitatiu i quantitatiu es va donar amb la Llei Integral vers la violència cap a les dones, Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral vers la violència de gènere. La Llei 1/2004 constitueix la primera llei integral europea que recull una resposta global a les violències contra les dones en les relacions de parella, que inclou aspectes preventius, educatius, socials, laborals, assistencials, sanitaris i penals. Ja existia la Llei 27/2003 de 31 de juliol reguladora de l'Ordre de Protecció de les víctimes de violència domèstica.

Pel que fa a la Comunitat Autònoma de Catalunya també s'ha avançat molt en el propòsit d'eradicar la violència vers les dones, amb la Llei 5/2008 de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.

I per últim, en el terreny municipal, des de l'any 2002 funciona una comissió de treball sobre la violència de gènere en la que hi participa el grup de professionals que intervé en aquest àmbit i que té com a objectiu abordar de forma integral aquest fenomen i elaborar un protocol marc d'intervenció.

4.2. Evolució legislativa a nivell Estatal

Si fem un petit repàs històric, podem constatar que en la nostra societat el Codi Civil de 1975 consagrava com a deure l'obediència de la dona cap al seu marit, i era fàcil pensar que el mateix dret d'obediència de la dona es podia fer complir pel seu marit per qualsevol mitjà (inclús l'agressió) i no estava penalitzat.

Va esser a l'any 1978 quan es va derogar l'article 449 del Codi Penal *"El adulterio será castigado con la pena de prisión menor. Cometén adulterio la mujer casada que yace con varón que no sea su marido, y el que yace con ella, sabiendo que es casada, aunque después se declare nulo el matrimonio (...) No se impondrá pena por delito de adulterio sino en virtud del marido agraviado"*. I acabava dient que *"El marido podrá en cualquier tiempo remitir la pena impuesta a su consorte"*.

La primera actuació legislativa que va marcar una veritable presa de consciència va ser amb la Constitució de l'any 1978, que va **fixar com un dret i una obligació per part dels poders públics el garantir la igualtat real i efectiva entre dona i home.**

En l'àmbit Penal, fins el Codi Penal de 1983 els maltractaments d'un home cap a una dona en la relació conjugal es considerava un atenuant de la pena, és a dir, que podia donar-se una rebaixa de la pena imposada a l'home pel fet de ser parella .

La primera regulació sobre maltractaments en l'àmbit de la llar s'introdueix al Codi Penal en 1989. L'article 425CP "castiga amb la pena d'arrest major a qui habitualment i amb qualsevol fi, exerceixi violència física sobre el seu cònjuge o persona que estigui unida amb anàloga relació d'afectivitat, així com els seus fills subjectes a pàtria potestat , o pupil, menor o incapac sotsmès a la seva tutela o guarda de fet".

I no és fins a la regulació del Llei Orgànica de 14/99 de 9 de juny, que no es pren realment consciència pels poders públics respecte de la necessitat de la seva intervenció amb la reforma de l'article 153 del Codi Penal (1).

Les modificacions legislatives i l'enduriment de les penes no produeix en la societat el resultat esperat, ja que continuen morint dones a mans de les seves parelles. Per aquest motiu, el 31 de juliol de 2003 amb la Llei 27/2003 es regula l'Ordre de Protecció de les víctimes de violència domèstica. Aquesta llei aborda una important reforma que ha donat a les dones una protecció integral, tant a nivell penal com civil, a través d'un procediment àgil i senzill davant del Jutjat d'Instrucció .

Però la Llei que veritablement va marcar un abans i un després és **la Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, sobre les mesures de protecció integral contra la violència de gènere**. La Llei pretén atendre les recomanacions dels organismes internacionals en el sentit de proporcionar una resposta global a la violència que s'exerceix sobre les dones.

Malgrat tractar-se d'una llei integral amb vocació d'oferir protecció a les dones per raons de gènere, només protegeix a les dones com a subjecte passiu del delictes de maltractament, dins l'àmbit domèstic. I estableix la necessitat que es mantingui, o s'hagi mantingut, matrimoni o relació anàloga d'afectivitat, encara que no hi hagi convivència.

- (1) El que habitualmente ejerza violencia física o psíquica sobre quien sea o haya sido su cónyuge o sobre persona que esté o haya estado ligada a él de forma estable por análoga relación de afectividad, o sobre los hijos propios o del cónyuge o conviviente, pupilos, ascendientes o incapaces que con él convivan o que se hallen sujetos a la potestad, tutela, curatela, acogimiento o guarda de hecho de uno u otro, será castigado con la pena de prisión de seis meses a tres años, sin perjuicio de las penas que pudieran corresponder a los delitos o faltas en que se hubieran concretado los actos de violencia física o psíquica. Para apreciar la habitualidad a que se refiere el párrafo anterior, se atenderá al número de actos de violencia que resulten acreditados, así como a la proximidad temporal de los mismos, con independencia de que dicha violencia se haya ejercido sobre la misma o diferentes víctimas de las comprendidas en este artículo, y de que los actos violentos hayan sido o no objeto de enjuiciamiento en procesos anteriores.»

És important fer referència a l'article 1 d'aquesta llei integral, que defineix clarament qui és el subjecte passiu, qui el subjecte actiu i quin és l'entorn on s'ha de donar aquesta violència.

Article 1 de l'Objecte de la llei :

1. La presente Ley tiene por objeto actuar contra la violencia que, como manifestación de la discriminación, la situación de desigualdad y las relaciones de poder de los hombres sobre las mujeres, se ejerce sobre éstas por parte de quienes sean o hayan sido sus cónyuges o de quienes estén o hayan estado ligados a ellas por relaciones similares de afectividad, aun sin convivencia.

2. Por esta ley se establecen medidas de protección integral cuya finalidad es prevenir, sancionar y erradicar esta violencia y prestar asistencia a las mujeres, a sus hijos menores y a los menores sujetos a su tutela, o guarda y custodia, víctimas de esta violencia.

Número 2 del artículo 1 redactado por el apartado uno de la disposición final tercera de la L.O. 8/2015, de 22 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia («B.O.E.» 23 julio). Vigencia: 12 agosto 2015

La Llei integral 1/2004 ha sigut un gran avenç a nivell legislatiu, contra la violència de gènere, ja que aglutina els aspectes preventius, econòmics, drets de la informació, educatius, socials, ajutss, assistencials, i d'atenció posterior a les víctimes.

Dret de la informació: les dones víctimes de violència masclista tenen dret a rebre plena informació i assessorament adequat a la seva situació personal, a través dels serveis, organismes o oficines que puguin disposar les Administracions Públiques. En el cas de Mollet de Vallès hi ha el SIAD (Servei d'Informació i Atenció a les Dones).

Àmbit Social: tenen dret a una assistència social integral, que implica una atenció multidisciplinària: informació a la víctima, atenció psicològica, suport social, suport educatiu a la unitat familiar, formació preventiva, seguiment de les reclamacions dels drets de la dona.

Àmbit Assistencial: atorga el dret a servei d'advocacia i procuradoria del torn d'ofici, en tot el procediment -tant penal como civil- que acompanyarà a la dona en tot el procediment iniciat arran d'un episodi de violència masclista.

Àmbit Econòmic: l'ordre ASC/342/2008 de 30 de juny regula el procediment aplicable a la sol·licitud i a la concessió de l'ajuda social i econòmica establerta a l'article 27 de la Llei integral.

A més a més, la llei integral 1/2004 -en el seu article 20- garanteix a les víctimes de violència de gènere el dret a rebre un assessorament gratuït en el moment immediat previ a la interposició de la denúncia i durant el procediment penal; a un/a advocat/da i un/a procurador/a de manera gratuïta en tots els procediments que tinguin causa directa o indirecta en la violència de gènere (administratiu, civil).

Respecte a **les dones immigrants** que es trobin al país de forma irregular i siguin víctimes de violència masclista, la llei 4/2000 i el Reglament que el desenvolupa els donen la possibilitat d'obtenir provisionalment l'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals, i també als seus fills menors d'edat que es trobin a Espanya en el moment de la denúncia de violència masclista. Per obtenir l'autorització definitiva de residència i treball serà necessari que conclogui el procés penal amb una sentència condemnatòria al maltractador; en el cas que no hi hagi condemna, se li denegarà l'autorització. El perill que hi ha és que en molts casos les dones no declaren contra el seu cònjuge o parella i, per tant, se'ls pot obrir un procediment sancionador amb conseqüències molt negatives per a elles.

4.3. Regulació Autonòmica

En el terreny autonòmic, el marc legal es comença a desenvolupar a través d'un acord del Govern de la Generalitat de Catalunya, que estableix els punts de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica. **RESOLUCIÓ JUI/3338/2003, de 30 d'octubre.**

(...)Per tot això, a proposta de la Consellera de Justícia i Interior, el Govern de la Generalitat de Catalunya acordà:

1. Disposar que les oficines d'Atenció a la Víctima del Delicte, que depenen de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil, es constitueixin en el punt de coordinació que requereix l'apartat 8 de l'article 544 de la Llei d'enjudiciament criminal, i al qual el jutge notificarà les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica amb la finalitat de garantir l'agilitat de les comunicacions per a la seva execució.

L'any 2006 es fa una referència als drets de les dones a través de la Llei orgànica 6/2006 de 19 de juliol sobre la Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, a l'article 19.1:

"Totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i de tota mena de discriminació".

A l'any 2008, el Ple del Parlament de Catalunya aprova per unanimitat la Llei 5/2008, de 24 d'abril **del dret de les dones a eradicar la violència masclista**.

L'objectiu d'aquesta llei és:

- Eradicar la violència masclista i remoure les estructures socials i els estereotips culturals que la perpetuen.
- Establir mesures integrals de prevenció, detecció i sensibilització amb la finalitat d'eradicar-la de la societat.
- Reconèixer els drets de les dones que la pateixen a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral.

La Llei reconeix a totes les dones en situació de violència masclista, que visquin i treballin a Catalunya -amb independència del veïnatge civil i la nacionalitat o la situació administrativa i personal- els següents drets:

- **Dret a la protecció efectiva.** Comprèn el dret a una protecció integral, real i efectiva, tant per mitjans tecnològics com per serveis policials i per qualsevol altre mitjà.
- **Dret a l'atenció i l'assistència jurídiques.** Comprèn el dret a rebre tota la informació jurídica relacionada amb la situació de violència a través del Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i els Serveis d'Orientació Jurídica, així com el dret als Serveis d'Assistència Lletrada.

Per al reconeixement de l'assistència jurídica gratuïta en els supòsits de violència en l'àmbit de la parella i en l'àmbit familiar, es tenen en compte únicament els recursos i ingressos econòmics personals de cada dona.

- **Dret a l'atenció i l'assistència sanitàries.** Es garanteix una atenció i assistència sanitària a través de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública mitjançant un protocol específic en totes les manifestacions de la violència masclista.
- **Drets econòmics:**
- a. **Accés a un habitatge,** sempre que s'estigui en situació de precarietat econòmica a causa de les violències o quan l'accés a l'habitatge sigui necessari per recuperar-se. També trobar-se en situació de violència masclista, acreditada mitjançant sentència, ordre de protecció o informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social és una circumstància que serà tinguda en compte per a l'accés als habitatges de promoció pública i per a la concessió d'una plaça en una residència pública per a gent gran. Finalment, les dones amb discapacitat tenen preferència en les ajudes públiques destinades a l'adaptació funcional de la llar.
 - b. **Renda Mínima d'Inserció.** A l'efecte de percebre la Renda Mínima d'Inserció, d'acord amb els requisits establerts per la Llei 10/1997, només es tenen en compte els ingressos i les rendes individuals de cada dona.
 - c. **Prestacions d'Urgència Social.** Les dones en situació de violència masclista tenen dret a percebre les prestacions socials de caràcter econòmic establertes per la Llei 13/2006, per tal d'atendre situacions puntuals, urgents i bàsiques de subsistència com l'alimentació, el vestit i l'allotjament.
 - d. **Prestacions econòmiques extraordinàries.** Són prestacions destinades a les dones en situació de violència masclista per pal·liar situacions de necessitat personal avaluables i verificables, sempre amb informe previ dels organismes competents sobre la seva necessitat.
 - e. **Indemnitzacions.** Són ajuts econòmics -que es fan en un pagament únic - per a les dones que pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica de caràcter greu. També es reconeixen aquests ajuts a favor dels fills i filles de víctimes mortals menors de vint-i-sis anys i que en depenguin econòmicament en el moment de la mort de la mare.
 - f. **Ajuts escolars.** Les situacions de violència masclista són un factor qualificat en els ajuts de l'Administració Educativa. A l'efecte de determinar els requisits de necessitat econòmica, s'han de tenir en compte únicament les rendes o els ingressos personals de cada dona. L'Administració Educativa garantirà, en tot cas, l'escolarització immediata dels fills i filles en els supòsits de canvi de residència derivat d'actes violents.
-

- g. **Fons de garantia de pensions i prestacions.** Les dones que tenen reconegut judicialment el dret a percebre pensions alimentàries i compensatòries, si hi ha constatació judicial d'aquest incompliment, tenen dret a rebre la prestació econòmica corresponent si aquest incompliment comporta una situació de precarietat econòmica.
- h. **Dones amb discapacitat i dones amb VIH.** Les dones en situacions de violència masclista amb un grau de discapacitat igual o superior al 33% i les dones amb VIH tenen dret a una millora econòmica o temporal dels drets econòmics esmentats.
- i. **Dret a l'ocupació i la formació ocupacional,** amb caràcter prioritari , les dones que pateixen o han patit violència masclista amb l'objectiu d'afavorir la seva formació, inserció o reinserció laboral. Aquest dret comprèn l'establiment de projectes específics per a l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació, l'establiment de subvencions a la contractació, la signatura de convenis amb empreses i organitzacions sindicals per facilitar la reinserció laboral i l'establiment d'ajuts i mesures de suport per a les dones que es constitueixin en treballadores autònomes.
- j. **Dret a la recuperació social integral.** Per fer reals els seus drets, les dones en situació de violència masclista tenen el dret a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació a través dels serveis públics i gratuïts de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral.

Mitjançant els serveis de la Xarxa es fa possible que les dones rebin informació i assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets; coneguin els serveis als quals es poden dirigir, accedeixin als diferents recursos d'allotjament, recuperin la seva salut física i/o psicològica. El dret d'accés a la Xarxa es reconeix també als fills i filles, que en depenguin.

3.3. Regulació Local

A nivell local la llei 5/2008 de 24 d'abril en el seu article 83 estableix la Competència dels municipis:

- Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes específics d'aquesta llei.
- Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'Administració de la Generalitat.
- Col·laborar en la gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions que aquesta llei estableix.
- Complir totes les altres funcions establertes per aquesta llei que, en raó de les competències respectives, els correspongui assumir amb relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.
- Complir les altres competències atribuïdes per disposició legal.
- Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants poden delegar llurs competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals.

5. Objectius

L'Ajuntament de Mollet del Vallès, conjuntament amb la resta d'Administracions implicades en l'atenció a les dones víctimes de violència masclista, ens hem plantejat la revisió i actualització del protocol elaborat a l'any 2004.

Com a **objectiu general** d'aquest Protocol ens proposem poder garantir l'atenció integral i coordinada de tots els serveis i administracions per donar resposta a les necessitats específiques de les dones que pateixen violència masclista.

Per aquest motiu, ens marquem tot un seguit d'**objectius específics**:

1. Generar un llenguatge compartit i fomentar una comprensió i una aproximació conjunta al fenomen de la violència masclista per part dels diferents agents implicats.
2. Promoure la revisió del circuit d'actuació existent comú i consensuat que possibiliti una actuació coordinada, integral, eficaç i eficient.
3. Promoure la revisió del circuit d'atenció en situacions d'urgència fóra dels horaris habituals dels serveis, per a les dones que es troben en situacions de violència i necessiten d'una resposta immediata.
4. Facilitar al conjunt de professionals que formen part de la comissió una formació específica i diversificada sobre el fenomen de la violència masclista, i promoure l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques.
5. Establir els mecanismes de revisió, avaluació i seguiment del Protocol.
6. Establir la forma de comunicació del conjunt de professionals de la comissió per l'abordatge de la violència masclista al municipi, identificant les eines i els recursos que caldrà utilitzar perquè sigui efectiva.
7. Establir una metodologia per al seguiment de casos i un sistema conjunt de dades que permeti articular la recollida de dades amb criteris unificats i així poder obtenir una anàlisi de la violència masclista al municipi.
8. Promoure l'impuls d'un marc d'actuacions de sensibilització i promoció, que permeti paliar l'abast d'aquest fenomen a l'àmbit comunitari.

6. L'Abordatge integral de la Violència Masclista

6.1. Principis Generals d'Actuació

La Llei 5/2008 de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, determina els principis que els poders públics han de tenir present a la seva intervenció i que són:

- a. El compromís amb l'efectivitat del dret de **no-discriminació** de les dones.
- b. La consideració del **caràcter estructural** i de la **naturalesa multidimensional** de la violència masclista, en especial pel que fa a la implicació de tots els sistemes masclistes, també els **danys socials i econòmics**, i els efectes d'aquesta violència en la comunitat.
- c. La **transversalitat** de les mesures, de manera que cada agent implicat ha de definir accions específiques des del seu àmbit d'intervenció, d'acord amb models d'intervenció globals.
- d. La consideració de les **particularitats territorials, culturals, religioses, personals, socioeconòmiques i sexuals** de la diversitat de les dones en situació de violència masclista, i també llurs necessitats específiques.
- e. El compromís que la construcció de les respostes a la violència masclista s'han de fer des de les **necessitats específiques i les experiències** de les dones en situacions de violència.
- f. **Evitar de la victimització secundària** de les dones i establir mesures que impedeixin la reproducció o la perpetuació dels estereotips sobre les dones i la violència masclista.
- g. El compromís en la necessitat que el conjunt de **professionals** que atenen les dones en situacions de violència disposin de la deguda **capacitació i formació especialitzada**.
- h. El foment dels instruments de **col·laboració i cooperació entre les distintes administracions públiques** per a totes les polítiques públiques d'eradicació de la violència masclista i, en especial, el disseny, el seguiment i l'avaluació de les mesures i dels recursos que s'han d'aplicar.

- i. La **participació del conjunt de professionals** dels diferents àmbits, que puguin atendre la complexitat de les formes de violència masclista i la participació dels col·lectius afectats.
- j. La necessitat de la **celeritat de les intervencions**, per tal de possibilitar una adequada atenció i evitar l'increment de la victimització.
- k. La **limitació de la mediació**, amb la interrupció o, si escau, la paralització de l'inici de qualsevol procés de mediació familiar si hi ha implicada una dona que ha patit o pateix qualsevol forma de violència masclista en l'àmbit de la parella o el familiar objecte de la mediació.

6.2. La Comissió de Violència masclista

La Comissió de Violència Masclista és l'instrument que garanteix el funcionament del Protocol Local per a l'Abordatge de la Violència Masclista.

Els Serveis Socials Municipals són els responsables de la dinamització i seguiment d'aquesta comissió i, per tant, també del Protocol Local per a l'abordatge de la violència masclista. Així, realitzaran:

- Les convocatòries de les reunions
- La conducció i moderació de les sessions, vetllant pel bon funcionament de les dinàmiques internes de la Comissió
- La proposta de temàtiques a tractar a les reunions
- Les actes de les reunions
- Altres

La Comissió estarà formada, almenys, per una persona representant de cadascun dels serveis i institucions implicats en l'atenció a la violència masclista. La Comissió es reunirà de forma bimensual amb les següents funcions:

1. Mantenir la voluntat de col·laboració interdepartamental i interinstitucional pel bon funcionament de la comissió i del protocol.

2. Vetllar per al bon funcionament del protocol, facilitant l'avaluació de la seva aplicació i propasant les millores i actualitzacions necessàries.
3. Difondre i aplicar el protocol per part del conjunt de professionals participants als seus respectius serveis, a d'altres agents de la comunitat i a tota la ciutadania.
4. Consensuar i aplicar les estratègies i instruments que contribueixin a fer més eficient l'abordatge de la violència masclista.
5. Compartir la informació necessària pel bon funcionament del protocol.
6. Realitzar el diagnòstic del territori per desenvolupar els instruments i recursos necessaris per a l'abordatge de la violència masclista.
7. Acompliment dels acords adoptats.
8. Promoure la utilització dels formularis i/o documentació acordada prèviament.

6.3. La Detecció

Uns dels principals objectius d'aquest protocol es la detecció d'aquelles situacions de maltractament no explícites però amb indicis racionals de sospita per part dels serveis implicats.

A continuació exposem quins són aquells indicadors a tenir en compte en la detecció de les situacions de violència vers les dones.

6.3.1. Servei Municipal d'Informació i Atenció a les Dones

El SIAD és un servei municipal d'informació, orientació, assessorament i atenció jurídica i psicològica.

Els indicadors per detectar els efectes **psicològics** de la violència, abús i control són:

- Els canvis cognitius, ja siguin dels esquemes cognitius, de les expectatives i de l'autoestima de la dona maltractada.

- El grau de risc dels indicadors (tipus i grau de gravetat del maltractament)
- El nivell de repetició del cicle de la violència
- El grau de malestar o disfunció psicològica: les pors, la ira, la depressió, l'ús i abús de substàncies...
- Els problemes de relació amb altres persones distintes a l'agressor, tals com els problemes de confiança en els altres, la por a establir vincles d'amistat, etc.
- El nivell d'autoestima que presenta davant els danys rebuts.

Els indicadors per detectar els efectes **legals** de la violència, abús i control són:

- Por a les conseqüències del procés legal: augment de l'episodi de violència, pèrdua dels fills, crítiques socials...
- Desconfiança en l'administració de justícia
- Desconeixement del procediment judicial
- Sentiment d'inseguretat per manca d'informació

6.3.2. Els Serveis Socials Municipals

Els Serveis Socials Bàsics són el primer punt d'accés de la dona a la xarxa pública dels serveis socials.

Els indicadors per detectar els efectes econòmics, familiars, socials i de l'habitatge de la violència, abús i control són:

Indicadors Econòmics:

- Dependència de la dones per manca d'ingressos o quan aquests són insuficients
- Quan existeixen fills i/o filles:
 - Dificultats per rebre pensions alimentàries quan hi ha separació
 - Reponsabilitats econòmiques dels fills i de les filles no compartides
- Necessitat de suport econòmic de familiars i/o amistats
- Necessitat de suport d'ajuts socials per cobrir les necessitats bàsiques d'ella i dels seus fills i les seves filles
- Situació de vulnerabilitat o d'exclusió social

Indicadors d'Habitatge:

- Canvi de lloc de residència
- Necessitat d'un allotjament alternatiu per por a l'agressor
- Pèrdua de l'habitatge per la separació
- Necessitat de viure en habitatges compartits per dificultats econòmiques
- Mantenir el lloc de residència per dependència econòmica
- Necessitat d'ajuts socials per mantenir l'habitatge

Indicadors Laborals:

- Pèrdua de la feina per assetjament de l'agressor
- Dificultats per mantenir la feina per l'estat emocional i/o físic

- Dificultats en la recerca de feina
- Inactivitat Laboral

Indicadors Socials:

- Dificultats per portar a terme una vida social activa
- Dificultats per mantenir les relacions d'amistat
- Necessitat de telealarma per por a viure sola
- Manca de participació en activitats de lleure, esportives, etc.
- Emocions negatives com la solitud, vergonya, culpabilitat, por al rebuig...
- Manca de la cura personal

Indicadors Familiars:

- Dificultats amb les relacions amb la família extensa
- Dificultats en les relacions amb els fills i les filles
- Pèrdua d'habilitats marentals de la dona com a mare
- Situacions de violència verbal i pèrdua de control en l'àmbit familiar

6.3.3. Atenció Sanitària

Des dels diferents serveis de salut del municipi –els Centres d'Atenció Primària, el Servei de Salut i Addiccions, l'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva ASSIR i l'Hospital de Mollet del Vallès- es contempen indicadors per detectar els efectes de la violència sobre la salut.

Salut física:

- Lesions directament relacionades amb la violència masclista (ull de vellut, traumatismes, blaus, ossos fracturats, cops, ferides, commoció cerebral, pèrdua de queixals, incontinència, altres...) que comporten dolor físic, dificultats per moure's i per caminar, cicatrius temporals o per a tota la vida.
- Síntomes psicossomàtics i efectes indirectes a conseqüència de la VG (mal de cap, mal d'estómac, mal d'esquena, tensió muscular, canvi de pes, esgotament, infecció d'orina, malaltia, altres...)
- Empitjorament de les malalties cròniques
- Augment dels hàbits de dependència

Salut reproductiva i sexual:

- Síntomes ginecològics
- Avortaments
- Embarassos no desitjats o d'alt risc
- Infeccions de transmissió sexual
- Carència d'autonomia sexual, canvis en la concepció de la pròpia sexualitat, "desgana" per mantenir relacions sexuals

6.4. L'Atenció

6.4.1. L'Atenció Social

Servei Municipal d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)

Definició

El SIAD és un servei municipal d'informació, orientació, assessorament i atenció jurídica i psicològica.

Accés

La forma d'accés de les dones que pateixen una situació de violència de gènere és de forma directa, indirecta o derivada.

- Directa. És aquella en que la dona s'adreça al servei directament i verbalitza que està patint una situació de violència.
- Indirecta. És aquella en que la detecció es realitza per l'equip de professionals del SIAD.
- Derivada. És aquella que arriba al SIAD d'un altre servei de la Xarxa d'Atenció.

Atenció Psicològica

La intervenció de l'àrea psicològica del SIAD és la següent:

- Entrevista d'admissió.
- Seguiment: individual i/o Grupal.
- Derivació: s'aplica el Protocol d'actuació en casos de violència masclista.

Intervencions individuals

S'instrumenta en aquells casos en que les usuàries presenten un deteriorament emocional greu, davant els danys físics o psicològics patits, o un alt grau de paràlisi enfront de la seva vida, o dificultats significatives per a expressar el que els està passant. Aquest procés terapèutic té una durada d'entre tres i sis mesos, com a màxim.

Els objectius específics en la intervenció individual de casos de violència són els següents:

1. Augmentar la seguretat de la dona maltractada
2. Treballar psicològicament l'excessiva dependència emocional amb l'agressor
3. Reduir i/o eliminar els seus sentiments negatius
4. Augmentar la pròpia autoestima i seguretat en si mateixa
5. Aprendre i/o millorar els estils de resolució de problemes i de presa de decisions
6. Fomentar una comunicació i unes habilitats socials adequades
7. Modificar les creences tradicionals sobre els rols de gènere i les actituds sexistes

Intervencions grupals

La intervenció grupal és una de les modalitats d'intervenció terapèutica més eficaces en els casos de violència masclista. Aquesta modalitat té l'avantatge addicional de proporcionar a les dones maltractades la possibilitat de validar les seves pròpies experiències i de proveir-les de suport social.

A més cal tenir en compte que el fet de compartir dins del grup diferents experiències els hi dona la possibilitat d'aprendre diferents estratègies i de desdramatitzar la seva pròpia situació, ajudant-les a comprendre que no és un problema individual, que no són responsables de la situació viscuda i que la seva situació pot ser superada.

Els objectius específics de la intervenció grupal són els següents:

- Assolir, des de la dinàmica grupal, canvis positius en la pròpia vida, assumint la pròpia responsabilitat com a protagonista d'aquests canvis

- Reducció significativa de l'estrès posttraumàtic
- Millora considerable dels símptomes d'indefensió i de depressió, tan aviat com abandona la seva actitud culpabilitzadora sobre l'abús rebut
- Aprenentatge de tècniques que permetin afrontar les crisis d'ansietat
- Treballar la dependència emocional amb l'agressor, amb la finalitat d'adquirir major autonomia i seguretat en si mateixa
- Assolir la creació d'una xarxa de suport adequada, és a dir que pugui triar aquelles persones que l'ajudin en el seu procés de canvi i diferenciar-les d'unes altres que la inhibeixen o obstaculitzen
- Afavorir l'aprenentatge grupal de conductes assertives que li permeti trobar alternatives adequades per a expressar la seva disconformitat davant situacions que la molestin
- Assolir la comprensió sobre la contradicció del discurs del violent, detectant la seva fragilitat i les fissures que presenta
- Assolir un projecte de vida en el qual triï activitats que la facin sentir valuosa
- Assolir un treball personal sobre els propis aspectes violents, sense sentir-se responsable ni culpable de la violència que pateix

L'enquadrament de la intervenció grupal:

Freqüència	Sessió setmanal
Temps	Una hora i mitja
Lloc	CIRD Joana Barcala
Composició del grup	Grup obert on la dones es van incloent en qualsevol instància del treball i per aquesta raó la seva durada sol ser sense límit de temps.

La intervenció de l'Àrea Jurídica del SIAD és la següent:

Dintre de l'àmbit d'informació i assessorament jurídic en temes de violència masclista, es pretén evitar la desinformació que pateix la dona en aquest àmbit, la por que té davant el maltractador i, per últim, la desinformació vers els òrgans judicials. És molt important que la dona conegui el procediment judicial en temes de violència: quins passos ha de donar, els drets que té davant un procés de violència vers les dones, ja que ella n'és la víctima. Sobretot que conegui amb quines eines pot comptar i els drets que l'emparen. La desinformació legal pot crear moltes inseguretats i és funció de l'advocada del Servei cobrir aquesta desinformació si es dona en el cas concret.

El procediment de l'atenció que es segueix és:

- Un cop la dona arriba al servei s'escolta la seva problemàtica. A continuació se li sol·licitaran les dades necessàries per a poder donar una resposta eficaç i personalitzada.
- Posteriorment se li facilita la informació i l'assessorament de la forma més adequada i clara possible, respecte del cas concret. La informació dependrà de la problemàtica plantejada. En primer lloc, se li donaran unes nocions generals del tema i, posteriorment, s'aplicarà la llei al cas concret i es resoldran tots els dubtes que se li puguin plantejar. Sempre s'utilitzarà un llenguatge comprensible.
- Seguidament, i si és requereix, es realitza la derivació, depenent del cas, al servei o lloc específic: a Servei Socials, a la Psicòloga del Servei, al Col·legi d'Advocats, als Mossos d'Esquadra, etc.
- I per últim, es porta a terme un seguiment del cas concret, sobretot d'aquells amb un especial risc o que així es valori des del Servei. És important ressaltar que la gran majoria de consultes del servei no requereixen d'un seguiment, ja que són consultes puntuals.
- En algunes ocasions, quan la demanda ho requereix, es fan actuacions complementàries com per exemple: portar a terme converses amb advocats perquè entengui millor la problemàtica de la dona o altres persones implicades en el cas (col·legi d'advocats en cas de no haver tramitat la justícia gratuïta).

En definitiva, l'advocada del Servei ha de recolzar jurídicament a les dones, informar-les perquè sàpiguen en qualsevol moment quins són els seus drets.

Per últim, tenir disponibilitat per donar suport a les actuacions excepcionals i de caràcter urgent que es presentin en relació amb les funcions del servei, segons indicacions de la coordinació tècnica de la Regidoria de Serveis Socials (en els casos de violència masclista, es poden portar a terme actuacions complementàries, com: acompanyar a la dona a posar la denúncia als Mossos d'Esquadra; acompanyar-la a mirar com està l'estat actual de l'expedient Judicial; parlar amb l'advocat d'ofici del torn de violència domèstica, si es que li han designat, i si no ho han fet, informar-la de com ha de sol·licitar l'advocat del torn específic de violència masclista).

En tot cas el que es pretén és que la dona no es trobi sola davant una situació legal que no coneix. A través del SIAD se li ofereix tota la informació legal perquè entengui, a grans trets, el procés judicial, davant un cas de violència masclista.

Els Serveis Socials Municipals

Definició

Els Serveis Socials Bàsics són el primer nivell d'atenció a la ciutadania del Sistema Català de Serveis Socials, i de la Xarxa Bàsica de Serveis Socials de responsabilitat Pública, el més proper a les persones i als seus àmbits familiar i social.

Constitueixen un conjunt d'accions professionals destinades a promoure la prevenció, l'atenció i la intervenció amb persones, famílies o grups socials, que es troben en situació de risc social o que necessiten de suport social o econòmic. Els serveis oferts pretenen cobrir diferents necessitats individuals i col·lectives, així com preveure situacions d'exclusió o de risc social.

L'Ajuntament de Mollet del Vallès té organitzats els seus serveis socials bàsics en dos zones d'atenció. Aquesta descentralització permet una millor detecció de les necessitats personals, familiars i comunitàries.

Els serveis socials estan configurats per equips interdisciplinars, formats per professionals del treball social i de l'educació social, amb el suport de personal auxiliar amb tasques informatives i administratives.

A cada zona d'atenció hi ha un equip d'acollida i dos equips de seguiment que realitzen les següents funcions bàsiques:

a) Detectar les situacions de necessitat personal, familiar i comunitària.

- b) Oferir informació, orientació i assessorament a les persones en relació als drets, als recursos socials i a les actuacions socials a què poden tenir accés.
- c) Realitzar l'avaluació i el diagnòstic social, socioeducatiu i sociolaboral.
- d) Proposar i establir el programa individual d'atenció a la dependència i de promoció de l'autonomia personal.
- e) Revisar el programa individual d'atenció a la dependència i de promoció de l'autonomia personal, quan correspongui.
- f) Accomplir les actuacions preventives, el tractament social o socioeducatiu i les intervencions necessàries en situacions de necessitat social i fer-ne l'avaluació.
- g) Intervenir en els nuclis familiars o convivencials en situació de risc social, especialment si hi ha infants.
- h) Impulsar projectes comunitaris i programes transversals, especialment els que cerquen la integració i la participació socials de les persones, les famílies, les unitats de convivència i els grups en situació de risc.
- i) Prestar serveis d'ajuda a domicili, teleassistència i suport a la unitat familiar o de convivència, sens perjudici de les funcions dels serveis sanitaris a domicili.
- j) Prestar serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents.
- k) Orientar l'accés als serveis socials especialitzats, especialment els d'atenció diürna, tecnològica i residencial.
- l) Promoure mesures d'inserció social, laboral i educativa.
- m) Gestionar prestacions d'urgència social.
- n) Aplicar protocols de prevenció i d'atenció davant de maltractaments a persones dels col·lectius més vulnerables.
- o) Gestionar la tramitació de les prestacions econòmiques d'àmbit municipal i comarcal i les altres que li siguin atribuïdes.

p) Coordinar-se amb els serveis socials especialitzats, amb els equips professionals dels altres sistemes de benestar social, amb les entitats del món associatiu i amb les que actuen en l'àmbit dels serveis socials.

q) Informar a petició de jutges i fiscals sobre la situació personal i familiar de persones afectades per causes judicials.

Accés

La forma d'entrada als serveis socials pot ser directa, indirecta o derivada per un altre servei de la xarxa.

- Directa. És aquella en que la dona s'adreça als serveis socials directament i verbalitza que està patint una situació de violència.
- Indirecta. És aquella en que la detecció la realitza l'equip professional de Serveis socials en la seva intervenció.
- Derivada. És aquella que fa arribar als serveis socials un altre servei de la Xarxa d'atenció.

L'equip tècnic auxiliar de serveis socials realitza la funció d'informació del servei. Aquest equip s'encarrega de facilitar a la víctima de violència una hora d'atenció amb l'equip de serveis socials de seguiment que li correspon per territori.

Atenció

Com s'ha exposat a l'apartat anterior l'atenció la realitza l'equip de serveis socials bàsics de seguiments.

1. En les situacions en que la víctima de violència masclista arriba a serveis socials de forma indirecta al servei:
 - L'equip realitzarà una citació fins a un màxim de 3 vegades.
 - Si després de les 3 citacions la víctima de violència masclista no acudeix al servei i no existeixen fills i filles menors, es procedirà al tancament del cas.

→ Si en canvi hi ha fills i filles menors al domicili, es realitzarà una visita al domicili per tal de comprovar la possible situació de violència, tant de la víctima com dels fills i de les filles.

→ Es recollirà informació dels diferents serveis del territori.

2. Si la dona acudeix als serveis socials de forma directa es poden donar diferents situacions:

- a. La dona vol denunciar la situació de maltractament
- b. La persona no vol denunciar la situació de maltractament
- c. La persona presenta un risc elevat i ha de sortir del domicili familiar

a. La dona vol denunciar la situació de violència masclista.

Un cop la persona es atesa al servei i manifesta la voluntat de denunciar el maltractament, se la informarà i orientarà de tot el procés legal i personal.

Per aquest motiu, des de serveis socials bàsics es realitzarà la derivació a l'advocada del Servei d'informació i assessorament a la dona (SIAD), perquè rebi les orientacions legals necessàries donada la seva situació.

Paral·lelament, des de serveis socials es realitzarà una valoració de la situació familiar, econòmica, laboral, d'habitatge, sanitària i formativa, per tal d'elaborar conjuntament amb la persona un pla de millora de la seva situació.

També es realitzarà una derivació a la psicòloga del Servei d'Informació i Assessorament a la Dona (SIAD) per tal que realitzi un suport emocional.

Els serveis socials també valoraran ens els casos que ho requereixin de la tramitació d'un teleassistència de violència.

b. La dona no vol denunciar la situació de violència masclista.

Quan la persona és atesa pel servei i exposa que no vol denunciar la situació de maltractament, se l'orientarà en relació al seu procés.

Des de serveis socials es realitzarà la derivació a la psicòloga del SIAD, per tal que la dona prengui consciència de la situació que està patint i valorar el risc personal.

Així mateix, des de serveis socials es realitzarà una valoració de la situació familiar, econòmica, laboral, d'habitatge, sanitària i formativa, i s'elaborarà conjuntament amb la persona un pla de millora.

Si hi ha fills i filles menors, i es detecta que es troben en una situació de risc greu i que no es modifica amb la intervenció dels serveis socials bàsics, s'informarà a l'Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència del Vallès Oriental (EAlA), per tal de treballar conjuntament el cas. S'informarà a la família d'aquesta actuació.

Els serveis socials també valoraran, ens els casos que ho requereixin, la tramitació d'un teleassistència de violència.

c. La dona presenta un risc elevat i ha de marxar del domicili familiar.

Podria ser que, un cop la dona es atesa pels serveis socials, manifesti que no pot tornar al domicili familiar o bé que el risc és molt elevat si torna després de la situació de violència.

En un primer moment, es valorarà que pugui ser acollida per familiars i/o amistats. Independentment que hagi realitzat la denúncia per maltractament.

Si això no és possible, els serveis socials es faran càrrec de l'allotjament alternatiu i transitori de la persona i els seus fills i les seves filles (si existeixen) fins a l'ingrés a una Casa d'Acollida de la Generalitat de Catalunya.

Si la persona retorna al domicili familiar, ens trobarien a qualsevol dels dos supòsits anteriors (vol denunciar el maltractament o no vol).

Si la persona ingressa a una casa d'acollida, se li oferirà una atenció integral de caire residencial, amb l'objectiu de promoure la seva autonomia.

L'allotjament alternatiu i transitori assumit des de serveis socials serà el Centre d'acollida temporal.

6.4.2. Atenció Sanitària

El Protocol per a l'abordatge de la violència masclista en l'àmbit de la salut de Catalunya és el document marc que guia les intervencions de l'equip de professionals de la Sanitat, tant a nivell ambulatori com l'Hospitalari. Aquest protocol vol garantir una intervenció i una protecció àgil i eficaç envers les dones. Tot i aquest marc de referència, esmentarem d'algunes especificitats del territori.

Equips d'Atenció Primària

Definició

Els Equips d'Atenció Primària són el primer punt d'accés a l'assistència sanitària. Ofereixen assistència sanitària i social, i serveis de promoció de la salut, d'atenció preventiva, curativa i rehabilitadora.

A la ciutat de Mollet hi ha dos Equips d'Atenció Primària. L'horari d'atenció al públic és de 8.00 a 21.00 h. L'equip, mitjançant el conjunt de professionals que en formen part, és clau per a l'atenció a dones que han patit o pateixen violència però, també, és un espai privilegiat per prevenir i detectar precoçment aquesta violència masclista en tractar-se, en molts casos, del primer punt de contacte de les dones que viuen aquestes situacions amb una de les institucions o serveis de la Xarxa. Cal tenir en compte que la majoria de dones, en algun moment de la vida, accedeixen al sistema sanitari.

Accés

- Directa. La dona acudeix al servei de salut, sola o acompanyada per algun membre de la seva xarxa social o familiar.
- Indirecta. La dona acudeix al servei de salut, per motius diversos i el /la professional detecta indicadors de risc / problemàtica de violència masclista.
- Derivada. La dona no acudeix al servei de salut, però el centre que l'ha atès es coordina amb els/les professionals de l'atenció primària.

Atenció

1. Si la dona manifesta patir maltractament / violència masclista:

- Vol denunciar-ho?

S'assessora a la dona de la possibilitat de fer-ho a la Policia Municipal i/o als Mossos d'Esquadra, que l'informaran dels seus drets.

- No vol denunciar-ho?

En aquest cas, l'opció d'interposar la denúncia queda a judici professional.

2. Si existeix sospita de maltractament / violència masclista:

Si els o les professionals de la salut sospiten d'una possible situació de maltractament/ violència masclista en la pacient, a partir dels indicadors específics de detecció, malgrat que la dona negui la situació, és important fer-ho constar a la seva història clínica (MEAP).

A més a més, s'informarà a la dona dels recursos de la Xarxa i se la informarà dels diferents serveis.

És important deixar constància de la situació al programa informàtic (E-CAP) a través dels registres següents:

Codi utilitzat per el diagnòstic / definició: Z63.0. Problemes de relació entre matrimoni o parella.

3. Si existeix certesa de maltractament / Violència de Masclista:

Si es confirma la sospita de la situació de maltractament en la pacient, primerament s'ha de fer constatar a la seva història clínica (MEAP) per tal d'informar de la situació a la resta de professionals que l'atenen. S'ha de deixar constància al programa informàtic (E-CAP) a través dels següents registres:

Y07.0. Síndromes de maltractament per l'espòs o parella

T74. Síndrome de maltractament

T74.1. Abús físic

T74.2. Abús sexual

T74.3. Abús psicològic

T74.8. Altres síndromes de maltractament

Z61.8. Problemes relacionats amb altres experiències negatives en la infància (per als nens/es testimonis de violència masclista)

4. Com intervenir-hi?

Mitjançant visites de seguiment, es realitzarà un acompanyament de la situació familiar a través de:

a. Si existeix sospita de maltractament/ violència de masclista:

- Crear un clima de confiança que faciliti l'auto-expressió de les seves vivències i sentiments i assegurar-li la confidencialitat.
 - Mantenir una actitud empàtica, que faciliti la comunicació, amb una atenció activa.
 - Treballar amb la dona perquè pugui prendre consciència de la violència que pot estar patint (utilitzant els indicadors de violència, el cicle de la violència, els mecanismes i les conseqüències).
 - Desculpabilitzar la dona de la situació que està vivint.
-

- Reflectir a la història clínica (MEAP) l'estat i el relat de la dona de la manera més exacta i completa possible, allò que el professional sanitari observa i conclou de l'entrevista.
- Alertar-la dels riscos i que ha d'acceptar les seves pròpies decisions.
- Omplir la fitxa del l'Observatori local de Violència Masclista.
- Transmetre la informació de la sospita/certesa de la situació de violència masclista al Treballador/a social per seguiment i/o valoració de la intervenció d'altres serveis.

Un cop s'ha atès la pacient és important concertar una visita amb la Unitat de treball Social del mateix centre de salut o bé derivar-la al Servei Municipal d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), per tal que la dona pugui accedir al servei jurídic, psicològic i/o jurídic, i així poder fer seguiment del cas.

b. Si existeix certesa de maltractament/ violència masclista:

És necessari valorar les lesions i l'estat psíquic. Reflectir a la història clínica (MEAP) l'estat de la dona de la manera més exacta i completa possible (allò que el/la professional sanitari observa):

- Dades de la pacient
 - Hora, lloc i professional que atén la pacient
 - Relat textual (allò que explica la persona)
 - Citar el nom de l'agressor, si la pacient el menciona, el tipus d'agressió, la data, el mecanisme d'agressió, etc.
 - Explicitar si hi ha hagut més assistències per aquest motiu o és la primera
 - Descriure les lesions físiques de forma exhaustiva (Indicar-hi sempre que sigui possible)
 - Període d'evolució de les lesions.
 - Si les lesions corresponen a la descripció que en fa la víctima i també a la manera com es van produir.
 - Si hi ha signes externs i objectius d'altres lesions anteriors que manifesti la víctima.
 - Descriure l'estat emocional.
 - Indicar el diagnòstic, pronòstic i derivacions.
 - Omplir la fitxa del l'Observatori Local Masclista.
-

- Transmetre la informació de la sospita/certesa de la situació de Violència masclista al TS per seguiment i/o valoració de la intervenció d'altres serveis.

La comunicació al jutjat es fa mitjançant l'enviament de l'informe de lesions. Segons el model de l'aplicació informàtica ECAP, que la informació es volca a la història clínica compartida (HC3).

Un cop s'ha atès la pacient és important concertar una visita amb la Unitat de Treball Social del mateix centre de salut o bé derivar-la al Servei Municipal d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD, per tal que la dona pugui accedir al servei jurídic i psicològic i així poder fer seguiment del cas.

Si la dona arriba al Centre sanitari en horari d'atenció de la Unitat de Treball Social, un cop feta la visita mèdica l'acollirà el/la Treballador/a Social de l'equip, sempre que ella accepti. Si l'assistència té lloc fora de l'horari de la Unitat de Treball Social serà el/la professional que l'atén qui informará la pacient dels serveis especialitzats en matèria de violència que hi ha a la ciutat.

Servei de Salut Mental i Addiccions

Definició

El Servei de Salut Mental i Addiccions és un servei d'atenció sanitària especialitzada i de suport a l'atenció primària en salut.

Els equips del Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA) i Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències (CASD) estan integrats en l'Hospital de Mollet (Ronda Pinetons, núm. 8), amb concert amb el Servei Català de la Salut, ofereixen tractament pels trastorns mentals de la població adulta (major de 18 anys) i pels trastorns relacionats amb el consum de substàncies tòxiques i/o alcohol, respectivament.

L'objectiu és atendre de forma integral i multidisciplinari les necessitats de Salut Mental i Addiccions de les persones i familiars de la nostra zona de referència, així com realitzar tasques de prevenció a la resta de la població.

L'equip d'ambdós serveis està format per professionals de diferents disciplines: psiquiatria, psicologia, treball social, infermeria, teràpia ocupacional i educació social (CASD).

Accés

La forma d'accés als serveis de salut mental i addiccions és fa mitjançant derivació dels serveis sanitaris d'atenció primària.

Atenció

Si en el procés d'atenció a la persona qualsevol professional del Servei de Salut Mental i Addiccions detecta una situació de violència de gènere, l'informarà sobre els diferents serveis als que pot accedir.

En funció de la decisió que prengui la persona, es remetrà al dispositiu corresponent.

- Si presenta lesions físiques es remetrà al Servei d'Urgències de l'Hospital de Mollet.
- Si vol denunciar la seva situació, es derivarà als Mossos d'Esquadra.
- En cas que no vulgui fer denúncia, però sí rebre assessorament sobre la seva situació, s'orientarà a Serveis Socials i al Servei d'Informació i Atenció a la Dona (SIAD).

Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva - ASSIR

Definició

El Programa Sanitari d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) comprèn un conjunt d'activitats de tipus assistencial, preventiu i educatiu, que tenen com a objectiu donar una assistència sanitària integral millorant l'accessibilitat de la població als serveis sanitaris d'atenció toco-ginecològica i reproductiva. Per aquest motiu s'ha definit una cartera de serveis que respon als conceptes següents:

- Orientació i planificació familiar
- Atenció específica i confidencial als joves (Programa Tarda Jove)
- Control, seguiment de l'embaràs i educació maternal
- Atenció Matern-infantil
- Prevenció i diagnòstic precoç del càncer ginecològic i mamari
- Prevenció i diagnòstic de les malalties de transmissió sexual
- Prevenció i assistència a les malalties ginecològiques en general
- Atenció a la menopausa
- Atenció a grups o persones d'especial vulnerabilitat
- Suport psicològic en Salut Sexual i Reproductiva

Accés

La forma d'accés a l'ASSIR és a través dels serveis sanitaris d'atenció primària, o bé de forma directa amb concertació de visita. En el cas d'adolescents i joves no és necessària la concertació de visita i s'hi podran adreçar directament.

Atenció

El conjunt de professionals de la salut dels programes d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) i control de les Infeccions de Transmissió Sexual (ITS), es troben en una situació privilegiada per dur a terme la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de dones en situació de violència masclista.

Les consultes sobre salut sexual, salut reproductiva, sobre les ITS, la consulta jove, i les tasques de prevenció als Instituts de secundària representen una oportunitat de contacte amb la població per detectar situacions de violència, així com per prevenir, informar i pal·liar les conseqüències de la violència en la salut i el benestar de les dones.

El conjunt de professionals de la salut han de preveure la relació bidireccional entre VIH i violència masclista en l'abordatge de qualsevol d'aquestes situacions. Així, l'abordatge del VIH i les Infeccions de Transmissió Sexual (ITS) ha de tenir en compte l'estigma, la discriminació que pot implicar aquest diagnòstic en la vida quotidiana de la dona i els efectes de la situació en la gestió de la seva sexualitat, especialment pel que fa a la vulnerabilitat i el risc de viure situacions de violència masclista.

D'altra banda, cal incorporar el risc de ser infectada per VIH o altres ITS en l'abordatge de les dones en situació de violència masclista. Cal que les activitats formatives promoguin una revisió de les creences que poden donar lloc a prejudicis i dificultar l'abordatge de les violències i el VIH i les ITS a la consulta, alhora que cal fomentar estratègies d'escolta activa i competències professionals que facilitin l'abordatge de la sexualitat i de les violències.

Les situacions clau per identificar les dones en risc de violència masclista o infecció pel VIH i altres ITS són:

- Dones que expressen dificultats per negociar l'ús del preservatiu
- La sol·licitud de les proves del VIH i altres ITS
- El moment de lliurament de resultats de les proves del VIH i altres ITS
- Dones que mostren preocupació davant el dubte o la possibilitat que li hagin transmès la infecció pel VIH o altres ITS

- Dones que comenten a la consulta que la seva parella és addicta al sexe
- Dones usuàries de drogues per via parenteral o amb parelles usuàries de drogues per via parenteral
- L'abandonament del tractament per al VIH o altres ITS o bé dificultats en l'adhesió al tractament.
- La sol·licitud d'una interrupció voluntària de l'embaràs (IVE).

Hospital de Mollet del Vallès

Definició

L'Hospital de Mollet del Vallès forma part de la Fundació Sanitària de Mollet del Vallès. Aquesta Fundació va ser creada a l'any 1996 per la Societat de Socors Mutus de Mollet del Vallès.

L'Àrea d'influència de l'Hospital no és exclusivament la població de Mollet del Vallès sinó que aplega també les poblacions de La Llagosta, Parets del Vallès, Sant Fost de Campsentelles, Santa Maria de Martorelles, Santa Perpetua de la Mogoda i Palau-Solità i Plegamans.

A part de l'Hospital, la Fundació també gestiona el Centre de Salut Mental i Addiccions Jaume Vilaseca i el Centre d'Atenció Integral del Baix Vallès.

El Servei d'Urgències és l'encarregat d'atendre a la dona víctima de la situació de violència masclista en primera instància.

Accés

La forma d'accés a l'Hospital és a través de múltiples circuits. La dona cerca assistència i, fonamentalment, un informe mèdic del succés que reculli les lesions, així com un comunicat judicial que ha estat demanat en cas de denúncia i enjudiciament.

La dona pot arribar-hi a través de:

- Els cossos de seguretat que reclamen per a la denúncia el comunicat de lesions i el judicial.
- Els Equips d'Atenció Primària, en algunes ocasions poden requerir una assistència més complexa.

- Arribada en ambulància per lesions importants, amb un posterior ingrés hospitalari.
- Per iniciativa pròpia, ja que es coneix el circuit i el procés. Per exemple: la porta la família o altres persones de confiança.

Atenció

El personal mèdic i sanitari de l'Hospital en el servei d'urgències, es troba cada dia davant de casos de maltractament a la dona en l'àmbit de la parella. Si la dona per pròpia iniciativa o derivada arriba al Servei d'Urgències és perquè s'han produït lesions de tota tipologia sense oblidar-nos dels problemes psicològics. Se'ls ha d'oferir tractament multidimensional, requerint intervencions sanitàries que tinguin en compte els aspectes biològics, psicològics i socials. Per això, és necessària la implicació activa de tot el personal.

El procediment, en primer lloc, sempre ofereix i dona una atenció sanitària específica a les diferents tipologies de les lesions presentades. Es presta una atenció personalitzada, respectuosa i desangoixant.

Posteriorment, i a més de l'informe mèdic habitual en qualsevol atenció d'urgències, s'omple el comunicat de lesions (comunicat judicial).

També es realitza -amb l'autorització de la víctima- la història sociofamiliar, que per al personal d'infermeria és el "full de registre i incident del maltractament de gènere". Aquest document es formalitza en aquelles situacions en què la dona refereix espontàniament el maltractament, o en els casos en què hi ha sospites fonamentades.

En aquest últim cas, és difícil omplir el full de registre si no manifesta maltractament. Si que es pot realitzar el bàsic, per tal que la Unitat de Treball Social de l'Hospital tingui constància, pugui estar alerta i activar el circuit, si cal per la gravetat del fenomen.

La Història Sociofamiliar queda guardada en la Història Clínica, essent la Unitat de Treball Social de l'Hospital l'encarregada d'activar el circuit multi- interdisciplinari d'assistència a la dona maltractada. Mai es facilita a la presumpta víctima.

Si les lesions comporten una gravetat extrema, la dona ha de ser informada ja que s'actuarà d'ofici i es comunicaran els fets al Jutjat de Guàrdia corresponent.

A la dona afectada, sempre se li ha de proporcionar la informació sobre les actuacions realitzades des d'urgències: la denúncia als mossos, que acabarà per arribar al Jutjat, i des de la Unitat de Treball Social de l'Hospital activar l'ajuda cap als Serveis Socials, de seguretat, d'ajuda psicològica, judicial, etc. Si la dona, un cop realitzada l'atenció, no vol fer denúncia, s'ha de respectar la seva decisió; si es custodiaran les seves dades, informes, etc. per si en posteriors ocasions fos necessari.

Si la situació de la persona ho requereix, els caps de setmana, festius i nits, es facilitarà informació i es contactarà amb la Policia Municipal de Mollet del Vallès per activar l'allotjament temporal d'urgència. La Policia Municipal cobreix les urgències dels Serveis Socials Municipals en aquests períodes.

Si es tracta d'una agressió sexual serà necessari avisar l'equip forense des del Servei d'Urgències.

Aquest protocol pretén oferir unes recomanacions generals davant de qualsevol actuació sanitària en casos de violència de gènere. És important recordar sempre:

- Registrar en la història clínica la sospita i les actuacions realitzades. Pot servir com a prova important en un procés judicial.
- Informar la persona del pla d'actuació sanitària i de les possibles conseqüències de les mesures que es van a prendre.
- Informar sobre els seus drets i dels recursos amb què pot comptar. No verificar el testimoni personal parlant amb la persona agressora.
- Sempre que s'emeti un informe de lesions, prèviament cal valorar la seguretat de la persona i prendre mesures de protecció per minimitzar el risc.
- Llegir sempre a la persona el comunicat de lesions emès.
- Indagar sobre la possibilitat de maltractaments a altres membres de la família o persones properes.
- Si hi ha fills i filles al seu càrrec, posar-se en contacte amb el pediatria per valorar l'abast del maltractament.
- Cal tenir en compte les dificultats específiques de les persones en situacions d'especial vulnerabilitat.

Full de registre infermer de violència de gènere.

L'Hospital, i des del 2004 -quan neix l'anterior Protocol Local de Violència de Gènere-, elabora un full d'història sociofamiliar, també anomenat "full de registre de violència de gènere". Aquest registre mesura el grau de risc potencial de la possible víctima, formada per les dades personals i una sèrie de preguntes encaminades a que respongui sobre el context relacional (sobre la violència, el tipus de convivència i el vincle amb la persona agressora, l'autonomia o autosuficiència tant econòmica com de suport familiar, existència de fills i filles menors, abús de substàncies, la salut mental, l'habitualitat i si realitzarà o no denúncia.

Són 12 preguntes que pot o no contestar. Si les contesta i les respostes assenyalen els ítems que augmenten el risc, s'avalua en una escala de *Likert*, que ens proporciona el nivell de risc: lleu, moderat o greu.

A tota aquesta informació li segueix un circuit que activa protocols per encaminar el tractament multi-disciplinàriament.

Entrevista

El personal sanitari ha de convidar a la víctima de violència a que respongui i, fins i tot, en ser una informació confidencial, a que signi al final per poder gestionar la informació d'una manera ètica i legal. Si hi ha sospita fonamentada i no vol respondre, és suficient omplir una dada d'identificació (per exemple el Núm. d'Història).

D'aquesta forma s'obté el full per poder contemplar tant la denúncia professional com de l'Hospital o comptabilitzar l'habitualitat. Aquesta última, marca en el temps la possibilitat que els cossos de seguretat actuïn sobre la suposada persona agressora.

A l'entrevista, l'empatia i l'acostament a la persona pacient sense objeccions ni judicis previs afavoreixen la comunicació. L'excés de respecte cap a aquest tema, la por a implicar i l'afectació personal es converteixen en obstacles que dificulten una correcta relació:

- S'ha de crear un clima de confiança, on la persona pacient senti protecció i comprensió
- Mantenir una escolta activa
- Creure a la presumpta víctima i de forma empàtica
- Evitar la revictimització
- Fer l'anamnesi mantenint la confidencialitat necessària
- No intentar minimitzar els fets i la importància de la violència. No infravalorar la sensació de perill expressada per la persona
- No culpabilitzar-la de la situació (victimització secundària), ja que no és culpable de la violència que pateix
- Respectar les seves decisions. També s'ha d'alertar dels riscos
- Omplir adequadament i d'una manera clara els informes mèdics, el comunicat judicial i el full de registre de violència de gènere
- No adoptar una actitud paternalista
- No imposar criteris o decisions

Comunicat de lesions o part judicial de lesions

És un document sanitari mitjançant el qual es trasllada a l'autoritat judicial el que l'equip professional ha pogut conèixer. La seva finalitat és posar en coneixement la possible existència d'un delictes, però no és una denúncia.

La importància de l'emissió de l'informe de lesions és que, de vegades, és l'únic instrument amb què compten els jutjats, l'única prova d'un possible delictes, ja que hi ha lesions que amb el temps desapareixen. Servirà també per avalar la declaració de la persona i sobretot per activar mesures de protecció.

Aquest informe de lesions queda a l'Hospital fins que el jutjat ho demani perquè hi ha hagut denúncia i posteriorment judici. És una prova. A més s'ha de posar l'accent en la importància que, tant en l'informe de lesions com en el comunicat judicial, no només quedi reflectit el que presenta, sinó el que també fa.

Protocol del Sistema Nacional de Salut de 2012

Aquest protocol marca la necessitat de remetre de forma immediata el comunicat de lesions. Sense parlar de si es reclama o no, s'ha d'enviar sí o sí, per preservar en tots els sentits a la víctima i obrir diligències si cal després de la investigació.

A l'Hospital es poden donar dues situacions:

- 1- Que sigui requerit pel Jutjat després de la denúncia de la víctima i posterior incoació del procediment penal, que acordarà la pràctica de diligències d'investigació i, si escau, l'adopció de mesures de protecció de la víctima.
- 2- Que es remeti de forma imminent i obligatòria al Jutjat de Guàrdia perquè així ho requereix l'Hospital i l'equip professional com a denunciants davant de casos observats de risc extrem, perquè el procés explicat s'agilitzi. De totes maneres, el personal mèdic i sanitari han de rebre formació específica sobre l'abordatge de la violència masclista en la parella, i sobre diferents aspectes de la violència de gènere, com així consta en la Llei Orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i la Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista.

El comunicat de lesions i informe mèdic ha de ser omplert pel personal facultatiu responsable de l'assistència, seguint certes recomanacions:

- És important trobar el temps necessari per omplir-lo. En no estar informatitzat, s'ha d'omplir amb lletra clara, llegible, sense ratllades i coherent amb el que s'ha escoltat i observat. Mai omplir de forma irreflexiva i gairebé automàtica (en ocasions pot arribar a ser excessivament breu, quan si cal es poden fer observacions). És un document fonamental per pèrits i jutges.

- S'ha de cuidar el llenguatge que utilitzem. No utilitzar els termes víctima o agressor, si no pacient i presumpte agressor. Hi ha de constar el parentiu amb el presumpte agressor.

D'aquesta manera garantim que si és la parella, ex parella, nuvi, etc., el comunicat judicial es tramiti al jutjat amb competències en violència de gènere, i no en un altre que alenteix i no correspon, retardant la tramitació en perjudici de la víctima.

- En la Història Clínica és rellevant reflectir els antecedents mèdics que puguin estar relacionats amb el maltractament. D'aquesta manera es pot conèixer la cronologia de la violència, l'habitualitat. La Història Clínica mai s'ha d'adjuntar amb el comunicat de lesions en el moment de la seva remissió inicial al Jutjat de Guàrdia. Només es remetrà en el moment que el Jutjat ho sol·liciti considerant rellevant per a la instrucció del cas.

- En el cas que sigui el Jutjat qui reclami la Història Clínica, hi ha obligació de remetre-la. Es dóna una excepcionalitat: si el professional mèdic creu que hi ha informació no necessària per a la instrucció, pot demanar al Jutjat quina informació de la història requereix i fer o ometre certa informació per no caure en responsabilitat judicial en cas de ser demandat per vulnerar la llei de protecció de dades.

- La custòdia, tant de l'informe mèdic com de l'informe de lesions, és de l'Hospital. Es lliurarà un exemplar de l'informe mèdic a la persona interessada, sempre que no comprometi la seva seguretat, per exemple que l'agressor s'assabenti. Si és així, se li pot lliurar a un familiar o persona de confiança.

Al Jutjat de Guàrdia es remet per correu, i si és urgent per Fax o en format electrònic. De vegades és la mateixa policia la que s'encarrega del trasllat.

- Una còpia de l'informe mèdic també queda arxivada informàticament a l'Hospital. Es garanteix la confidencialitat, s'ha de tenir especial cura amb els comunicats interconsulta.

- És important que legalment i en cas necessari, qualsevol professional pot redactar la comunicació o informe de lesions en un foli, signar-lo i posar el seu número de col·legiat i és suficient. Com és lògic, si és un document normalitzat, facilita i simplifica el procés.

6.4.3. Atenció Policial

Polícia Municipal de Mollet del Vallès

Definició

La Policia Municipal de Mollet del Vallès té la missió de donar un servei de seguretat pública de qualitat i contribuir a una millor convivència ciutadana dins de la comunitat a la qual està integrada.

La Policia Municipal de Mollet és un cos, format per Agents i pel personal funcionari adscrit a les tasques administratives. Té la clara missió de donar un servei de seguretat pública de qualitat i uns valors de professionalitat, compromís, integritat, disciplina, modernitat, transparència i proximitat a la ciutadania.

Els seus principis d'actuació i funcions són:

- Protegir les autoritats de les corporacions locals i vigilar i custodiar els edificis, les instal·lacions i les dependències d'aquestes corporacions.
- Ordenar, senyalitzar i dirigir el trànsit en el nucli urbà, d'acord amb el que estableixen les normes de circulació.
- Instruir atestats per accidents de circulació esdevinguts dins el nucli urbà, en el qual cas han de comunicar les actuacions dutes a terme a les forces o els cossos de seguretat competents.
- Exercir de policia administrativa, a fi d'assegurar el compliment dels reglaments, de les ordenances, dels bans, de les resolucions i de les altres disposicions i actes municipals, d'acord amb la normativa vigent.
- Exercir de policia judicial, d'acord amb l'article 12 de la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les Polícies Locals i amb la normativa vigent.
- Dur a terme diligències de prevenció i actuacions destinades a evitar la comissió d'actes delictuosos, en el qual cas han de comunicar les actuacions dutes a terme a les forces o els cossos de seguretat competents.
- Col·laborar amb les forces o els cossos de seguretat de l'Estat i amb la Policia Autònoma en la protecció de les manifestacions i en el manteniment de l'ordre en grans concentracions humanes quan siguin requerides a fer-ho.
- Cooperar en la resolució dels conflictes privats, quan siguin requerides a fer-ho.

- Vigilar els espais públics.
- Prestar auxili en accidents, catàstrofes i calamitats públiques, participant, d'acord amb el que disposen les lleis, en l'execució dels plans de protecció civil.
- Vetllar pel compliment de la normativa vigent en matèria de medi ambient i de protecció de l'entorn.
- Dur a terme les actuacions destinades a garantir la seguretat viària en el municipi.
- Qualsevol altra funció de policia i de seguretat que, d'acord amb la legislació vigent, els sigui encomanada.

Les funcions de policia judicial a què es refereix l'article 12 de la Llei 16/1991, són les següents:

- Auxiliar els jutges, els tribunals i el ministeri fiscal en la investigació dels delictes i en el descobriment i la detenció dels delinqüents, quan siguin requerides a fer-ho.
- Practicar, per iniciativa pròpia o a requeriment de l'autoritat judicial, del ministeri fiscal o dels superiors jeràrquics, les primeres diligències de prevenció i de custòdia de detinguts i la prevenció i la custòdia dels objectes provinents d'un delicte o relacionats amb la seva execució. De les actuacions se n'ha de donar compte en els terminis establerts legalment a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal, d'acord amb la normativa vigent.

Accés

La comissaria de la Policia Municipal està ubicada a la Plaça Miquel Martí i Pol, núm. 1. El telèfon de l'oficina és el 93 544 50 96, però per a qualsevol urgència cal trucar al telèfon 112.

Àrea Bàsica Policial de Mollet del Vallès

Definició

La Comissaria constitueix la seu operativa de l'Àrea Bàsica Policial (ABP), i assegura la prestació dels serveis bàsics d'investigació i seguretat ciutadana:

- Patrullatge polivalent dels sectors i les demarcacions en què es divideix l'ABP (actuacions d'ofici, per iniciativa pròpia o a requeriment directe dels ciutadans o mitjançant la Sala de comandament).
- Actuacions específiques en operacions planificades de seguretat ciutadana.
- Investigació de petits delictes i realització de les primeres actuacions en els delictes que no són competència pròpia d'altres àmbits de l'organització.
- Manteniment de l'ordre i la convivència, sempre que no calgui la intervenció de les unitats especialitzades.
- Recepció de denúncies, instrucció dels atestats policials que se'n derivin i atenció dels requeriments dels ciutadans i de l'autoritat judicial.
- Recepció de trucades urgents de la ciutadania al telèfon de tres xifres en requeriment de serveis policials d'assistència o informació.
- Auxili a les autoritats judicials i compliment de les seves ordres.
- Execució de les ordres i els requeriments de les autoritats amb potestats legals de policia.
- Autoprotecció i vigilàncies estàtiques.
- Trasllat de persones detingudes.

Accés

L'ABP de Mollet del Vallès està ubicada a l'Avinguda Pompeu Fabra núm. 62. El telèfon de l'oficina és el 93 565 99 00, però per a qualsevol urgència cal trucar al telèfon 112.

Atenció Cossos de Seguretat

El primer contacte que té la víctima de violència amb la Policia es dona quan el cos policial intervé, ja sigui perquè s'ha produït un incident o perquè la persona maltractada demanda un assessorament o vol presentar una denúncia.

Tant la Policia Municipal com el cos de Mossos d'Esquadra presten els seus serveis les 24 hores durant tots els dies de l'any.

En cas de voler presentar una denúncia, s'adreçarà o s'acompanyarà (si s'escau) a la Comissaria del cos de Mossos d'Esquadra de Mollet del Vallès on, des de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC), li serà recollida.

Quan es dona un cas de violència masclista, s'efectua un acompanyament de la dona, sempre que sigui necessari, perquè que se li realitzi una exploració mèdica, o si cal, es gestiona el servei d'ambulància.

En el cas que s'hagin produït desperfectes a la llar o que la víctima evidenciï signes de l'agressió, s'aixeca acta d'inspecció ocular o es reflecteix en la minuta policial, el que ha observat la patrulla en el domicili, procedint a recollir els objectes utilitzats en l'agressió.

Es pren declaració in situ a possibles testimonis del fet, veïnatge, familiars, etc. o d'altres testimonis que hagin presenciat agressions similars produïdes amb anterioritat.

Si la dona resta hospitalitzada, un funcionari policial s'adreçarà a l'Hospital per gestionar la denúncia.

L'agent avalua el cas i determina quin és el millor procediment per a la persona segons els protocols establerts, informant-la de la significació d'aquest tipus de violència i de la successió de maltractaments continuats en que es pot veure immersa si adopta una actitud passiva davant d'aquestes agressions.

Es complimenta la denúncia de la forma que menys perjudiqui a la persona, per tal de no provocar-li una segona victimització, inspirant-li la confiança necessària perquè pugui explicar el seu cas.

En el moment de la denúncia, l'agent l'informa de la possibilitat de rebre assessorament per un advocat del torn especial de violència de gènere, donant avís en tot cas, a l'advocat que estigui de guàrdia aquell dia.

Per aquest motiu, caldrà tenir present en relació a l'atenció de la persona, el següent:

La desorientació per manca d'informació és un dels efectes més greus que pateix la persona, per tant, cal comprovar que ens entén perfectament, i graduar el llenguatge jurídic al seu nivell cultural.

- L'atenció ha de ser personalitzada.
- S'ha d'acollir a la víctima i establir un bon clima de suport.
- Cal establir una relació d'empatia.
- S'han d'evitar comentaris que puguin culpabilitzar la persona.
- S'ha de permetre l'expressió de sentiments.
- No es poden fer reinterpretacions dels fets i no es pot entrar mai en judicis de valor sobre l'actuació de la persona que ha patit el maltractament.

- No s'ha de tenir pressa en recollir la informació, llevat dels casos en els quals se'n derivi un risc per a la persona.
- Se li ha de facilitar les trucades telefòniques i/o els trasllats necessaris.

S'inclourà en les diligències policials informació sobre la situació legal de la parella, si la persona agressora té armes a casa o no (per procedir al seu comís preventiu), si es troba sota els efectes d'alcohol o substàncies psicotròpiques, si és la primera vegada que pateix aquestes agressions psíquiques o físiques, grau de perillositat de la persona agressora, trastorns psíquics que pugui patir, mitjà de vida d'ambdues persones, etc.

En el cas que la persona ho requereixi, es farà constar a les diligències la sol·licitud d'ordre de protecció i/o abandonament de domicili de la persona agressora, segons la gravetat del cas.

Pel que fa a la protecció de la persona que ha patit la situació de maltractament, es durà a terme per part del cos de Mossos d'Esquadra.

Quan les lesions siguin de caràcter rellevant, se li comunicarà la conveniència d'efectuar-ne un reportatge fotogràfic.

Tot i que no denunciï, se l'informarà dels drets que l'assisteixen i de les accions que pot emprendre, segons quina sigui la seva situació.

Si formalitza la seva denúncia i, en funció dels fets que denunciï, se l'informarà dels seus drets per escrit i mitjançant les actes normalitzades corresponents (actes d'informació de drets a la víctima). Aquestes actes estan disponibles en diversos idiomes tant a l'aplicació de tramitació com a la Intranet corporativa.

- Acta N 02: Informació a la persona perjudicada sobre els seus drets (sobre el contingut dels articles 109, 110 i 771 de la Llei d'enjudiciament criminal).
- Acta N 02.b: Informació a la persona perjudicada sobre els seus drets (Llei orgànica 35/1995, d'11 de desembre, d'ajuts i assistència a les víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual).
- Acta N 02.c i annex: Informació de drets a la víctima d'actes de violència a l'àmbit de la llar (sobre els articles del Codi civil referents a separacions i mesures provisionalíssimes).
- Acta N 02.d: Informació a la persona perjudicada sobre els seus drets (Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors), és a dir, quan la presumpta persona autora és menor.

- Acta N 02.e: Informació a la víctima de violència de gènere sobre els seus drets (Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social i Llei 1/1996 de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta). És d'ús exclusiu per a la tramitació d'atestats de violència de gènere.
- Acta N 04: Informació del contingut de l'article 464 del Codi penal (Notificació d'informació a la persona denunciant, part o imputat, advocat, procurador, pèrit, intèrpret o testimoni). Si la víctima no denuncia els fets no cal donar aquesta informació.

A banda de la documentació anterior, també se li ha d'oferir:

- G 21: Sol·licitud d'ordre de protecció (només en el cas que sol·liciti una ordre de protecció i la presumpta persona autora sigui major d'edat).
- G 49: Sol·licitud de mesures cautelars a una persona menor (només en el cas que sol·liciti mesures cautelars i la presumpta persona autora sigui menor d'edat).
- Opuscle de consells de seguretat i mesures d'autoprotecció.

Juntament amb la denúncia, es realitzarà un qüestionari policial de valoració del risc que definirà el nivell de risc de la víctima, que pot ser: no apreciat, baix, mig, alt i molt alt.

En funció del resultat d'aquest qüestionari es determinaran les actuacions policials a dur a terme.

Si la víctima és estrangera no comunitària i es troba al país amb motiu d'una reagrupació familiar, de la llei orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya, en la que es refereix que la separació no determina l'expulsió del país.

Es procedirà a la detenció, si s'escau, del presumpte autor i en cas de no ser localitzat o trobar-se escapolit, es comunicarà al jutjat receptor de les diligències. En casos puntuals, es pot demanar a la víctima una fotografia recent per tal de poder efectuar la recerca.

En cas d'haver-hi un perill cert i concret per a la víctima, la informació relativa a la residència i telèfon on s'establirà no es farà constar a les diligències, sinó que s'informarà al jutge en un ofici a part.

El fet es comunica als Serveis Socials de forma immediata.

Serveis Socials gestiona un allotjament en cas de risc per la integritat de la dona o els seus fills i filles, sempre dins l'horari d'atenció. Fora d'aquest horari, l'allotjament serà gestionat per la Policia Municipal.

Serveis Socials decidirà -tant si la dona vol denunciar com si no- si en pot fer ús de l'allotjament d'urgència.

Es fa l'acompanyament de la dona al seu domicili en el cas que vulgui recollir les pertinences. Cal recordar-li que s'ha de limitar als objectes de caire personal i de primera necessitat, recordant-li els d'especial importància com documents que posteriorment li puguin ser necessaris, medicaments, targes mèdiques, llibretes d'estalvi (al seu nom), roba, etc.

Posteriorment, des del Grup d'Atenció a la Víctima (GAV), de l'Àrea Bàsica Policial de Mollet del Vallès (ABP) es realitzarà un seguiment personalitzat de la víctima: el seu estat, la seva derivació a altres serveis (Servei d'Informació i Atenció a la Dona - SIAD), la reincidència de les agressions, l'aplicació de mesures, conèixer si va assistir a la visita del servei que se li hagués proposat, etc., mitjançant entrevistes periòdiques per conèixer el seu estat. Així mateix, segons el cas, es realitzarà un seguiment de la situació de l'agressor.

En el cas que la dona no vulgui denunciar, els agents instruiran diligències d'ofici i els fets es posaran igualment en coneixement del Jutjat de guàrdia i de Fiscalia.

6.5. La Prevenció

6.5.1. Polítiques d'Igualtat, Solidaritat i Cooperació, Civisme i Convivència – Ajuntament de Mollet del Vallès

Introducció

L'Ajuntament de Mollet del Vallès, des de Polítiques d'Igualtat porta a terme un programa que té com a propòsit principal el desplegament d'accions de diversa naturalesa, orientades a la prevenció i sensibilització contra la violència masclista. La prevenció de la violència masclista també suposa, un dels punts més importants impulsats al III Pla d'igualtat de Mollet del Vallès, a la presentació del qual s'expressa:

Hem legislat, hem fet plans, hem organitzat, hem donat estructura a serveis essencials per atendre les dones, etc., però seguim detectant una desigualtat implícita i una violència masclista en els àmbits quotidians i de relació i en el discurs social imperant, que denoten que, en un nivell potser més subtil, la dona, com a subjecte, continua sent entesa com un objecte i com una propietat.

Per això ha de continuar el nostre treball, des dels àmbits públics, per a l'educació i la conscienciació, a més del suport i l'ajuda directes a les dones. I ho hem de fer apostant per les noves generacions, convidant-les a participar en les associacions que treballen activament per la igualtat, innovant les fórmules de participació amb uns llenguatges i uns formats en què el jovent pg 6 de la guia se senti identificat; i, sobretot, assumint que les polítiques d'igualtat no són un àmbit només de les dones i per a les dones, sinó que són un entorn també per als homes, i que aquest treball conjunt ha de ser un dels exemples que hem de llegar a les generacions futures en un nou paradigma de la lluita per a la plena igualtat dels drets de les dones.

En conseqüència en la mesura de les possibilitats dels recursos amb els que comptem, aquesta proposta està emmarcada dins el model ecològic, que planteja una forma de treball amb impacte a diversos nivells d'actuació pel que fa a la població a qui es dirigeix:

- Personal polític
- Professionals
- Ciutadania: joves, persones adultes, gent gran, associacions i grups...

I contempla intervencions que abordaran els diferents tipus de violència masclista, tot incidint especialment amb la que es dona a les relacions de parella, i aquella que s'expressa d'una forma molt subtil en diversos aspectes de la quotidianitat, fins al punt d'arribar-se a integrar-la com quelcom normalitzat.

Des de l'àmbit de polítiques d'igualtat, a l'Ajuntament de Mollet del Vallès, es desenvolupen diversos programes de prevenció i sensibilització vers la violència masclista, alguns dels quals en coordinació amb altres àmbits municipals:

- El programa d'activitats del 25 de novembre, dia internacional contra la violència masclista, és una proposta que permet un treball àmpliament transversal al qual participen diversos departaments municipals, associacions i institucions de la ciutat, i de caire comunitari, ja que gran part de les accions es concreten després d'un procés de treball amb grups i organitzacions.
- El programa *Estimar no fa mal* que es va iniciar a tots els centres de secundària del municipi, durant el curs 2014-2015.
- Programa orientat a persones adultes, que engloba tallers i activitats que es fan al CIRD Joana Barcala, als grups d'acollida i al centre de formació per a persones adultes.
- Actualment s'està treballant per al desenvolupament d'un programa de prevenció i sensibilització vers la violència masclista dirigit a infants, en l'àmbit d'educació primària.

- Des del 2015 es porta a terme el programa, L'esport de Mollet diu no a la violència vers les dones, orientat a homes adults que pertanyen a clubs esportius de la ciutat.
- Al 2017 s'ha posat en marxa la campanya No és No, per una ciutat lliure d'agressions sexuals, dirigida a la població jove i adulta, i que enguany s'ha centrat en la festa major d'estiu.
- La formació representa un eix troncal en aquesta línia de treball, tant pel que fa a la prevenció com a la sensibilització, per la qual cosa es despleguen diverses línies de formació.
- Mitjançant la renovació i la promoció del teixit associatiu en l'àmbit de les polítiques d'igualtat, es vol obrir espai als grups de jovent de la ciutat, interessats en la prevenció i la sensibilització en aquest entorn.
- La inclusió en els mitjans de difusió és una eina discreta, que va influint en la generació d'un nou discurs a favor de la igualtat entre homes i dones, i l'eradicació de la violència masclista.

Població a qui es dirigeix

- a. Població jove
 - Centres de secundària del municipi
 - Grups de joves informals creats de forma o autònoma o a partir del programa Estimar no fa mal
 - Programes municipals
 - b. Població infantil
 - a. Alumnat dels centres educatius de primària
 - b. Població usuària de diversos equipaments municipals
 - c. Població adulta
 - Persones que s'inscriuen a activitats relacionades amb el tema
 - Associacions
 - Participants de tallers i grups
 - Persones que participen a activitats destinades a persones adultes en general
 - Escola d'adults
 - EMFO
-

- Esports
- Grups d'acollida
- Ciutadania en general que participa a les campanyes

Objectius

Els objectius que condueixen aquests programes parteixen d'una de les línies estratègiques del III Pla d'igualtat de Mollet del Vallès, que vetlla per *l'abordatge i acció contra la violència masclista*.

Així aquesta línia es concreta en objectius que tenen a veure amb la prevenció i la sensibilització vers aquest tema.

Objectiu general	
Disminuir l'impacte de la violència masclista i avançar en la seva eradicació.	
Objectius específics	Accions
Prevenir i sensibilitat la població del municipi contra la violència masclista	Commemoració de diades contra la violència masclista
	Programa <i>Estimar no fa mal a secundària</i>
	Programa per a persones adultes.
	Programa per a infants
	L'esport de Mollet diu no a la violència vers les dones
	Campanya No és No, per una ciutat lliure d'agressions sexuals
	Formació
	Renovació i promoció del teixit associatiu
	Difusió

Accions

Commemoració del 25 de novembre, Dia internacional contra la violència masclista

Programa d'activitats al voltant del 25 de novembre, que es configura conjuntament amb Serveis Socials, cultura, joventut, gent gran i diversos àmbits municipals, i amb la participació de diverses organitzacions, entitats, grups i persones individuals.

Aquest programa consta d'accions de tipologies molt variades:

- De caire comunitari, a les quals allò més rellevant és el procés de reflexió-acció que es dona en el col·lectiu participant. Aquesta metodologia s'ha emprat per exemple als tallers de fotografia creativa.
- De caire divulgatiu com els programes de ràdio i televisió
- Tallers sobre diversos aspectes de la violència de gènere, orientats a població diversa: homes, persones adultes en general i joves
- Institucionals, com la lectura del manifest
- Exposicions i teatre sobre violència de gènere
- Instal·lacions a l'aire lliure, com l'encesa d'espelmes o el llaç gegant del Teixim lligams.
- Debats que conviden a la reflexió
- Distribució de material sobre prevenció

Programa *Estimar no fa mal* a secundària

El programa *Estimar no fa mal* és una proposta pedagògica, orientada a la població jove, dissenyada per l'Institut Català de les Dones (ICD), que té com a propòsit prevenir i eradicar la violència masclista en aquest col·lectiu, mitjançant un seguit de dinàmiques de grup dissenyades específicament a tal efecte.

En aquest treball s'ajuda al jovent a prendre consciència de les conductes violentes a les seves relacions de parella, i se'ls mostra diferents mecanismes per tal de prevenir-les o cercar alternatives a aquestes formes de relació.

En el desenvolupament d'aquesta proposta el treball als centres de secundària se centra en quatre sessions, el contingut de les quals té a veure amb el teatre social, tallers específics sobre noves masculinitats i construcció de gènere, estereotips, desmitificació de l'amor romàntic i l'expressió de les violències masclistes a través de les xarxes socials.

Cada any participen al voltant de 550 persones de l'alumnat i 30 persones del professorat, distribuïdes en uns 20 grups participants. En general participa alumnat de tercer de l'ESO, a excepció de dos centres que ho fan alumnat de primer de batxillerat.

Programa per a persones adultes

Aquesta iniciativa representa una àmplia proposta d'intervenció en la prevenció de la violència masclista en l'entorn de la població adulta, utilitzant metodologies molt diverses en funció dels diversos col·lectius que prenen part.

→ Programació de tallers i activitats al CIRD Joana Barcala

La Programació d'activitats, cursos i tallers al CIRD Joana Barcala, s'emmarca dins les accions que proposa el III Pla municipal d'igualtat de Mollet del Vallès, accions que pretenen integrar la perspectiva de gènere en totes les propostes que des de l'Ajuntament de Mollet del Vallès s'ofereixin a la ciutadania de municipi.

Així en la programació al CIRD Joana Barcala, com a centre de recursos per a les dones, es vol assegurar que s'ofereix una programació amb una clara perspectiva de gènere que inclogui un ampli ventall d'accions, promotores de diferents aspectes del femení, amb la intenció que s'ofereixin a les dones recursos diversos en la construcció de la seva pròpia identitat femenina. Es valora que aquesta és una forma d'autoafirmació que facilita la prevenció de la violència masclista.

→ Grups d'acollida

Tant al programa d'activitats Aula Dona, orientat a mares immigrades, com als grups de llegua i coneixement de l'entorn, s'han inclòs mòduls específics sobre la prevenció de la violència de gènere.

→ Grups de prevenció i sensibilització vers la violència masclista per a persones adultes

Aquesta proposta pren com a referent el programa Estimar no fa mal que es desenvolupa als centres de secundària, i es porta a terme als espais de formació de persones adultes. Es desenvolupen sessions de teatre social i diversos tallers a grups d'EMFO, empresa municipal de formació i ocupació, i al Centre de formació per a persones adultes.

Programa per a infants

Tal com estableix el III Pla d'igualtat de gènere de la ciutat, està previst que a partir del curs 2017-2018 es posi en funcionament un programa de coeducació als centres de primària de la ciutat, i a diversos equipaments municipals.

L'esport de Mollet diu no a la violència vers les dones

Aquesta proposta representa una aposta ferma per a la promoció d'un nou model de masculinitat entre la població del municipi de Mollet del Vallès, per a la qual cosa es proposa treballar amb diferents equips esportius masculins de la ciutat, als quals se'ls acompanyarà a prendre consciència de quin és el model de masculinitat que la nostra cultura i societat occidental defensa i promociona, i en quina mesura aquest model condiciona en general la trajectòria vital dels homes, i en concret com influeix en les seves relacions de parella.

Es parteix de la hipòtesi de que aquest model imperant defineix com a home triomfador un home dur i fort, en moltes ocasions llunyà de les emocions i amb aparença ruda, valors que freqüentment donen suport a actituds masclistes que no són reconegudes explícitament com a tals, i l'acumulació de les quals pot derivar en situacions de violència masclista.

En síntesi es pretén comptar amb la participació dels homes en l'eradicació de la violència masclista, que en diferent mesura, afecta tant a homes com a dones a la nostra societat. I per fer això, es vol que ells prenguin consciència de quina pot ser la seva responsabilitat en aquest panorama i com poden col·laborar en la seva eradicació.

Es va decidir fer-ho als mateixos clubs esportius on entrenen els equips masculins seleccionats a partir de la conclusió que és necessari anar allà on està el col·lectiu diana de les intervencions, per tal d'assegurar l'assistència d'aquestes persones.

La intenció del treball és desenvolupar els següents aspectes:

- Generar un discurs igualitari vers les noves masculinitats
- Afavorir la participació dels homes en l'eradicació de la violència vers les dones

Va dirigit a homes a partir de 18 anys que pertanyen a equips esportius masculins de la ciutat i que participen a l'activitat com una proposta que els fa l'Ajuntament de Mollet del Vallès.

Alguns del temes tractats a les sessions són:

- Societat patriarcal
- Conceptualització de la construcció i els mandats gènere
- Com condicionen els mandats de gènere les vides d'homes i dones especialment en la relació de parella
- Gestió de les emocions, especialment de la ràbia, en les relacions de parella

Campanya NO és No, per una ciutat lliure d'agressions sexuals

Aquesta campanya neix durant la preparació de la Festa Major 2017, com a resultat de la confluència de voluntats de les entitats que organitzen la festa, i l'Ajuntament de Mollet del Vallès, en treballar per a l'eradicació de les agressions sexuals als entorns d'oci de la ciutat, i concretament a la Festa Major.

La campanya pretén posar en evidència que cap agressió sexual és justificable, ni pel consum d'alcohol, ni per la roba, ni per l'ambient festiu. Així també vol trencar amb la cultura del consentiment i de la complicitat amb les agressions sexuals, animant a la ciutadania a cridar l'atenció a les persones que les fan, i/o denunciant-les als punts informatius disponibles durant la Festa Major.

La intenció és ampliar la campanya als diversos entorns d'oci de la ciutat, un cop acabada la Festa Major.

Formació

Amb aquesta proposta es vol difondre un discurs comú per a totes les persones agents del municipi, per tal de generar nous discursos que identifiquin les violències masclistes de forma clara i promogui la tolerància zero, vers aquestes conductes.

- Personal polític
- Professionals
- Ciutadania

Renovació i promoció del teixit associatiu

Aquesta proposta representa una aposta ferma per a la promoció del teixit associatiu juvenil, en l'àmbit de les polítiques d'igualtat de gènere a Mollet del Vallès.

A partir del programa *Estimar no fa mal* als centres de secundària es pregunta a les persones participants si volien continuar treballant sobre el tema; d'aquesta consulta van sorgir al voltant d'unes 25-30 persones, amb les quals es pretén generar grups autònoms de treball per a la prevenció i sensibilització de la violència masclista, que en un futur puguin formar part del teixit associatiu.

La intenció del treball és desenvolupar els següents aspectes:

- Generar un grup referent sobre temes relacionats amb polítiques d'igualtat, que faci de motor en la renovació del teixit associatiu d'enguany
- Formar agents d'igualtat
- Afavorir la participació d'aquestes persones en activitats relacionades amb l'àmbit, com les celebracions de les diades internacionals, i d'altres relacionades amb el món juvenil.

Difusió

S'utilitzen diferents vies de difusió per informar dels recursos i generar debat, mitjançant diversos canals, aquestes accions es concreten en:

- Mitjans escrits, premsa i cartells
- Activitats de difusió: teatre, recitals, etc.
- Jornades de portes obertes
- Programes de ràdio i TV

6.5.2. Servei Municipal d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD).

Introducció

El SIAD, a més de facilitar informació, orientació, assessorament i atenció jurídica i psicològica a les dones, també té una funció preventiva amb l'objectiu de poder sensibilitzar a la població de Mollet del Vallès en relació a temes d'igualtat i violència masclista.

Accions

Commemoració del 25 de novembre, Dia internacional contra la Violència Masclista

Conjuntament amb Polítiques d'Igualtat de l'Ajuntament de Mollet del Vallès i la resta de serveis i recursos del municipi es participa en la realització d'accions informatives, formatives i de divulgació (veure 6.5.1.).

Accions formatives

El SIAD porta a terme diferents accions formatives:

a.- Adreçades als professionals de serveis socials i de la resta de serveis del municipi, que tenen per objectiu facilitar coneixement entorn als aspectes relacionats amb la violència masclista:

- Procediment judicial en les situacions de violència
- Ordres d'allunyament i de protecció
- Valoració del risc a les situacions de violència
- Altres

Així com també accions que tenen per objectiu facilitar coneixement entorn a temes relacionats amb la dona:

- Modificacions del codi de família
- La guarda compartida
- Procediment judicial en temes d'habitatge: dació en pagament, desnonament, etc.
- Presentació anual de les dades de l'Observatori de Violència Masclista.

b.- Adreçades a la ciutadania

Aquestes accions tenen per objectiu sensibilitzar a la població de Mollet del Vallès en temes relacionats amb la violència masclista i d'altres d'interès.

- Tipologia de guarda i custòdia
- L'Actuació judicial en la violència masclista
- El dret successori
- Ens casem o ens fem parella de fet
- Altres

Accions de sensibilització als mitjans de comunicació

El SIAD porta a terme de forma periòdica accions de sensibilització als mitjans de comunicació.

a.- Ràdio Mollet

De forma trimestral participa al programa de tertúlies o durant 1 hora debat al voltant de temàtiques entorn a la violència masclista i d'altres temes d'interès per a les dones del municipi.

b.- Televisió Vallès Visió

De forma puntual, el SIAD participa en xerrades, debats i programes específics.

6.5.3. Els Serveis Socials Municipals

Els serveis socials tenen una funció preventiva important en l'abordatge de la violència masclista. Per aquest motiu, es potencia una millora constant en la detecció i en l'atenció a les dones, la infància i l'adolescència que la pateixen des dels seus equips:

- Serveis Socials Bàsics
- Casal Obert
- Punt de Trobada
- Servei d'Atenció Domiciliària
- Servei de Teleassistència

Els serveis socials també són els responsables de coordinar la comissió de coordinació d'aquest protocol i de l'Observatori de Violència Masclista.

6.5.4. Els Serveis Sanitaris

El principal camí per acabar amb la violència masclista és la prevenció. Això inclou, per descomptat, un canvi global de veure les relacions entre dones i homes, un qüestionament dels rols socials i estereotips, del llenguatge, etc. Aquests canvis han de partir de les persones adultes amb l'objectiu que es transmetin eficaçment a nens i nenes.

El concepte de prevenció prové del moviment de la Higiene Mental. Caplan, el 1964, és el primer que proposa una definició sistemàtica de la prevenció:

- Prevenció primària: és l'intent de reduir la taxa d'incidència d'un problema poblacional. S'ataquen les causes identificades que causen el problema abans que aquest succeeixi. L'objectiu és disminuir la probabilitat d'aparició del problema. L'esforç es dirigeix a transformar l'entorn de risc reforçant l'habilitat de la persona per afrontar-ho. L'objectiu és comunitari, no individual. El programa intervé abans que es doni el problema i es fonamenta en coneixements sòlids que provenen de la investigació.

- Prevenció secundària: és l' intent de reduir la taxa de prevalença, és a dir, el nombre de casos existents d'un determinat problema. D'aquesta manera s'assegura una identificació precoç del problema i una intervenció ràpida i eficaç.
- Prevenció terciària: l'objectiu és reduir els efectes i seqüeles d'un determinat problema. Es tracta d'evitar recaigudes. Els esforços van dirigits a programes de recuperació i rehabilitació.

El sistema sanitari té un important paper en la prevenció de la violència masclista, que s'articula a través d'actuacions en l'àmbit de la sensibilització i formació de professionals i d'atenció a la salut integral de les dones, la qual cosa inclou actuacions de salut comunitària i educació per a la salut. Ens centrarem en l'àmbit sanitari, que és en el que hem de centrar. Què inclou la sensibilització i formació de professionals?:

- Inclusió en la formació continuada, sobre aspectes de prevenció, detecció precoç i atenció integral a la dona i els fills i filles. Cal incloure amb especial èmfasi la formació en competències interculturals, i els diferents contextos de vulnerabilitat davant el maltractament.
- Realització de sessions clíniques multi i interdisciplinàries sobre casos reals que hagin estat abordats en el servei d'urgències, incloent-hi casos en què la dona es troba en situació d'especial vulnerabilitat.
- Realització de sessions amb professionals d'altres institucions. Si hi ha fills i filles pel mig també amb pediatria, sector educatiu i serveis socials.
- Donar a conèixer la importància de les actuacions relatives a la detecció, la valoració i l'actuació amb els i les menors que presencien violència de gènere.
- Per a la comissió és fonamental el coneixement per a la prevenció. D'aquesta manera hem de col·laborar en un futur en dimensionar i investigar el problema mitjançant el registre de casos (Història sociofamiliar Vs registre infermer de violència de gènere).

Si els recursos ho fan possible i es fa formació a l'equip de professionals de la salut, es pot prevenir. Com? Informant a la dona de les possibles manipulacions, aproximacions no sol·licitades, desconfiar i dir no quan alguna cosa no és negociable, que s'allunyi quan se la intenta enganyar fent veure que se li deu alguna cosa, etc. S'ha d'instruir en la intuïció, en les sensacions de desassossec que produeixen, saber valorar si s'encaixa o no en la relació. És important que aprenguin a valorar les idees sexistes dels homes, com van ser les seves relacions anteriors (si va trencar ell o no, com en parla), etc. La introspecció, el coneixement d'una mateixa i dels valors, el coneixement de l'amor i el paper de la dona. Si tot això és percebut, s'està en condicions de negociar una relació menys dramàtica.

Hi ha alguna cosa que no hem d'oblidar el conjunt de professionals de la salut, i és que la detecció de la situació de violència de gènere predisposa a la ruptura del silenci, el que suposa el primer pas per a la comprensió i visualització del problema. Si això no succeeix pot donar-se la victimització de la dona, que podria contribuir a la cronificació del maltractament i a la medicalització del problema.

7. La Valoració del Risc

És important disposar d'una eina de suport per a l'equip de professionals que atenen dones que pateixen situacions de violència masclista, per tal de valorar el risc de la situació que ha patit o pateix per part de la seva parella o exparella.

Per realitzar aquesta valoració dels risc hem de tenir en compte:

- El grau de risc dels indicadors de detecció de la situació de violència masclista.
- Els factors de risc de la situació de violència masclista que pateix la dona.

7.1. Els indicadors de risc

Malgrat ja hem realitzat una descripció dels indicadors de risc a l'apartat de la detecció, ens ha semblat important tornar-los a relacionar. Aquests indicadors els hem estructurat en psicològics, legals, econòmics, d'habitatge, laborals, socials, familiars, de salut física i de salut reproductiva i sexual.

Els indicadors **psicològics**:

- Els canvis cognitius, ja siguin dels esquemes cognitius, de les expectatives i de l'autoestima de la dona maltractada.
- El grau de risc dels indicadors (tipus i grau de gravetat del maltractament).
- El nivell de repetició del cicle de la violència.
- El grau de malestar o disfunció psicològica: les pors, la ira, la depressió, l'ús i abús de substàncies...
- Els problemes de relació amb altres persones distintes a l'agressor, tals com problemes de confiança en altres persones, per a establir vincles d'amistat.
- El nivell d'autoestima que presenta davant els danys rebuts.

- Síntomes indicatius d'estrès posttraumàtic: estats de hipervigilància, rememoracions objectives o malsons repetitius amb temes traumàtics, conductes evitatives amb afectació de la vida quotidiana.

Els indicadors **legals**:

- Por a les conseqüències del procés legal: augment de l'episodi de la violència, pèrdua dels fills i de les filles, crítiques socials, ...
- Desconfiança en l'Administració de Justícia
- Desconeixement del procediment judicial
- Sentiment d'inseguretat per manca de coneixement del procediment judicial
- Llenguatge judicial que resulta incompreensible
- Història de denúncies anteriors
- Trencament de l'ordre de protecció

Els indicadors **econòmics**:

- Dependència econòmica de la dona cap a l'agressor, per manca d'ingressos o quan aquests són insuficients
- Quan existeixen fills i filles:
 - Dificultats per rebre pensions alimentàries quan hi ha separació
 - Responsabilitats econòmiques dels fills i filles no compartides
- Necessitat de suport econòmic de familiars i/o amistats
- Necessitat de suport d'ajuts socials per cobrir les necessitats bàsiques d'ella i dels seus fills i filles
- Situació de vulnerabilitat o exclusió social

- Empobriment de les llars
- Control per part de l'agressor de l'economia de la dona.

Els indicadors d'**habitatge**:

- Canvi de lloc de residència
- Necessitat d'un allotjament alternatiu per por a l'agressor
- Pèrdua de l'habitatge per la separació
- Necessitat de viure en habitatges compartits per dificultats econòmiques
- Mantenir el lloc de residència per dependència econòmica
- Necessitat d'ajuts socials per mantenir l'habitatge
- Dificultat d'accés als recursos per la ubicació aïllada de l'habitatge

Els indicadors **laborals**:

- Pèrdua de la feina per l'assetjament de l'agressor
- Dificultats per mantenir la feina per l'estat emocional i/o físic
- Dificultats en la recerca de feina
- Inactivitat Laboral

Els indicadors **socials**:

- Dificultats per portar a terme una vida social activa
- Dificultats per mantenir les relacions d'amistat

- Necessitat de telealarma per por a viure sola
- Manca de participació en activitats de lleure, esportives, etc.
- Sentiments de solitud, vergonya, culpabilitat, por al rebuig, ...
- Manca de la cura personal
- Desconeixement de l'idioma

Els indicadors **familiars**:

- Dificultats en les relacions amb la família extensa
- Dificultats en les relacions amb els fills i les filles
- Pèrdua d'habilitats marentals
- Situacions de violència verbal i pèrdua de control en l'àmbit familiar
- Estar al càrrec de fills i filles que presenten conseqüències emocionals i/o del comportament degut a l'exposició a la violència

Els indicadors de **Salut física**:

- Lesions directament relacionades amb la violència de gènere (ull de vellut, traumatismes, blaus, ossos fracturats, cops, ferides, commoció cerebral, pèrdua de queixals, incontinència, altres...) que comporten dolor físic, dificultats per moure's i per caminar, cicatrius temporals o per a tota la vida.
- Síntomes psicossomàtics i efectes indirectes a conseqüència de la Violència masclista (mal de cap, mal d'estómac, mal d'esquena, tensió muscular, canvi de pes, esgotament, infecció d'orina, malaltia i altres).
- Empitjorament de les malalties cròniques.
- Augment dels hàbits de dependència.

→ Assistència molt continuada als serveis sanitaris.

Els indicadors de **salut reproductiva i sexual**:

- Síntomes ginecològics
- Avortaments
- Embarassos no desitjats o d'alt risc
- Infeccions de transmissió sexual
- Carència d'autonomia sexual, canvis en la concepció de la pròpia sexualitat, "desgana" per mantenir relacions sexuals
- Manca de control prenatal

7. 2. Els factors de risc

Els factors de risc els hem agrupat en 5 apartats, amb una suma total de 17 factors. Per a la valoració del risc tindrem en compte la suma de respostes favorables o afirmatives. La valoració del risc és:

- Baix: d'1 a 5 respostes afirmatives
- Mitjà: de 6 a 12 respostes afirmatives
- Alt: de 13 a 17 respostes afirmatives

És important tenir en compte que un desconeixement molt elevat dels factors de risc ens impideix poder realitzar una valoració de la situació de risc i, per tant, és recomanable posposar-la.

A continuació exposem els factors de risc:

- a) Història de la conducta violenta de la parella o exparella:
 - Agressions físiques en els darrers 6 mesos

→ Agressió psicològica i/o verbal en els darrers 6 mesos

→ Agressió sexual en els darrers 6 mesos

→ Agressions durant l'embaràs

→ Antecedents policials/ jurídics de violència masclista

→ Agressions a d'altres familiars en els darrers 6 mesos

b) Amenaces o abusos greus contra la dona

c) Situacions agreujants:

→ Comunicació de separació de la parella en els darrers 6 mesos

→ Increment de la situació de violència masclista en els darrers 6 mesos

→ Consum de substàncies tòxiques per part del presumpte agressor/dona

→ Antecedents patològics per part del presumpte agressor/dona

→ Intents d'autòlisi per part del presumpte agressor/dona

→ Tinença d'armes del presumpte agressor

d) Situació de vulnerabilitat de la dona

→ Manca de recursos econòmics per part de la dona

→ Manca de xarxa de suport per part de la dona

→ Presència de menors o altres familiarss depenents al domicili durant la situació de violència

→ Problemes crònics de salut de la dona

e) Percepció de la situació de risc de la dona

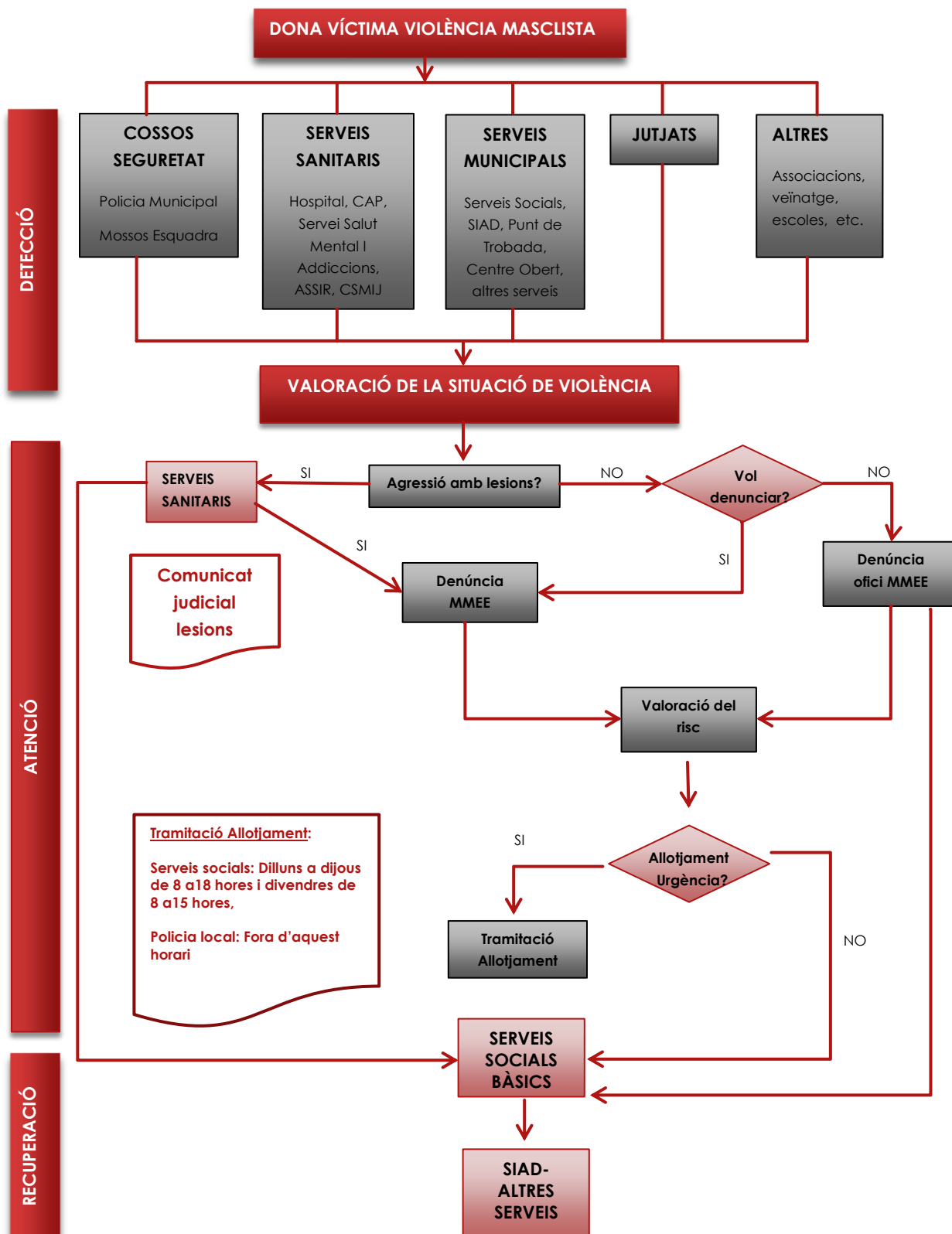
7.3. La Valoració del risc pels Cossos de Seguretat

Els Mossos d'Esquadra disposen d'una eina de valoració del risc exclusiva per l'àmbit policial. Es tracta d'un qüestionari de 25 preguntes que estableixen 5 graus de risc, que van des del no apreciat al molt alt.

Aquest qüestionari es realitza a la dona víctima de la situació de violència a les dependències policials i és aportada al Jutjat de Violència (VIDO), per tal que disposin de més informació per a resoldre el cas.

8. El Circuit de la Violència Masclista

A continuació representem quin és el circuit local de la violència masclista segons les aportacions i intervencions dels diferents serveis que conformen la xarxa d'atenció a la violència masclista. El detall de la intervenció de cada servei està explicat a l'apartat 6 del present document.

9. Recursos del Municipi

SERVEIS MUNICIPALS

Serveis Socials Bàsics

Equip Bàsic d'Atenció Social. Sector Nord

C. Miguel de Cervantes, 19-23 (C. C. L'Era)
Telèfon 93 570 09 08

Barris de Can Borrell, Col·legis Nous, Plana
Lledó, Santa Rosa i Lourdes, Gallecs i l'Àrea
del Tir Olímpic

Equip Bàsic d'Atenció Social. Sector Sud

C. Àngel Guimerà, 15 (CIRD Joana Barcala)
Telèfon 93 570 77 47

Barris del Calderí, La Casilla, Can Pantiquet,
Estació de França, Estació del Nord, Riera
Seca i Zona Centre, i del polígon Can Prat.

Equip d'Atenció a la Dependència

Pl. Major, 1 (Casa de la Vila)
Telèfon 93 571 95 00

Servei d'Informació i Atenció a les Dones

C. Àngel Guimerà, 15 (CIRD Joana Barcala)
Telèfon 93 570 77 47

Servei Punt de Trobada

C. Cristòbal Colon, 2
Telèfon 93 570 97 53

Centre d'Informació i Recursos per a Dones Joana Barcala

C. Àngel Guimerà, 15
Telèfon: 93 570 77 47

Hospital de Mollet del Vallès

SERVEIS SANITARIS

Ronda de Pinetons, 8
Telèfon: 93 563 61 00

Centre de Salut Mental d'Adults

Ronda de Pinetons, 8
Telèfon: 93 563 61 43

Centre d'Atenció i Seguiment (CAS)

Ronda de Pinetons, 8
Telèfon: 93 563 61 11

Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR)

Ronda de Pinetons, 8
Telèfon: 93 693 27 41

Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil

Ronda de Pinetons, 8
Telèfon: 93 579 70 33

Equips d'Atenció Primària

Equip Atenció Primària Est - Can Pantiquet

Lluís Millet, 15
Tel. 93 570 59 77

Equip Atenció Primària Oest - Plana Lledó

Rivoli s/n
Telèfon 93 579 83 83

COSSOS DE SEGURETAT

Mossos d'Esquadra

ABP Mollet del Vallès
Rambla Pompeu Fabra, 60-62
Telèfon 93 565 99 00

Polícia Municipal

Plaça Miquel Martí i Pol, 1
Telèfon 935 44 50 96

Jutjat de 1a Instància i Instrucció 3

C. Anselm Clavé, 2
Telèfon 93 579 64 00

Jutjat de 1a Instància i Instrucció 4 i de Violència vers la Dona

C. Anselm Clavé, 2
Telèfon 93 579 64 24

SERVEIS JUDICIALS

Servei d'Orientació Jurídica (SOJ)

C. Anselm Clavé, 2
Telèfon 93 570 08 71

Jutjat de 1a Instància i Instrucció 1

C. Anselm Clavé, 2
Telèfon 93 579 64 01

Jutjat de 1a Instància i Instrucció 2

C. Anselm Clavé, 2
Telèfon 93 579 64 07

Jutjat de 1a Instància i Instrucció

C. Anselm Clavé, 2
Telèfon 93 579 64 27

Fiscalia de l'Àrea de Granollers

C. Josep Umbert, 124
Granollers
Telèfon 93 693 45 35

10. Participants

En l'elaboració d'aquest document han participat els/les següents professionals dels diferents serveis del municipi:

Clementa Fernández	Treballadora social	Hospital de Mollet del Vallès
Mònica Díaz Vera	Treballadora social	Cap de Salut Mental d'Adults
Yolanda Álvarez	Treballadora social	Centre d'Atenció i Seguiment
Maika Cazorla	Llevadora	ASSIR
Anna Pujol	Treballadora social	CAP Mollet 1
Lourdes Sánchez	Treballadora Social	CAP Mollet 2
Mònica Sánchez	Treballadora Social	CSMIJ de Mollet del Vallès
Jon Izaguirre	Coordinador	CSMIJ de Mollet del Vallès
Mossos d'Esquadra	GAV	ABP Mollet
Raquel Nieto	Advocada	SIAD
Isabel López	Psicòloga	SIAD
Lourdes García	GRECOM/Polícia Municipal	Ajuntament de Mollet del Vallès
José Mediavilla	GRECOM/Polícia Municipal	Ajuntament de Mollet del Vallès
Paki de la Villa	Tècnica Auxiliar Igualtat	Ajuntament de Mollet del Vallès
Eva Manzano	Cap Unitat Atenció Primària	Ajuntament de Mollet del Vallès
Montserrat López	Cap Secció Serveis Socials	Ajuntament de Mollet del Vallès

11. Annexos

Fitxa de Valoració del Risc

Servei		Data valoració	
--------	--	----------------	--

Nom i Cognoms			
Data Naixement		Edat	
Nacionalitat		Sexe	

Història de conducta violenta de la parella o ex parella	Si	No	Es desconeix
Agressions físiques produïdes en els darrers 6 mesos			
Agressions psicològiques i verbals en els darrers 6 mesos			
Agressions sexuals en els darrers 6 mesos			
Agressions durant l'embaràs			
Agressions a altres familiars o persones de l'entorn			
Antecedents policials/jurídics de violència cap a la parella actual o anteriors			

Amenaces o abusos greus contra la dona	Si	No	Es desconeix
Amenaces i abusos greus en els darrers mesos			

Situacions agreujants	Si	No	Es desconeix
Comunicació de separació de la parella en els darrers 6 mesos			
Increment de la situació de violència masclista en els darrers 6 mesos			
Consum de substàncies tòxiques per part del presumpte agressor			
Antecedents patològics per part del presumpte agressor			
Intent d'autòlisi per part del presumpte agressor			
Tinença d'armes per part del presumpte agressor			

Situació de vulnerabilitat de la dona	Si	No	Es desconeix
Manca de recursos econòmics de la dona			
Manca de xarxa de suport de la dona			
Presència de menors al nucli durant la situació de violència			

Percepció de la situació de risc de la dona	Si	No	Es desconeix
Percepció de risc molt elevat de la dona de patir un situació de violència			

VALORACIÓ DEL RISC		Si	No	Es desconeix
Suma de respostes				
Risc Baix	1 a 5 respostes afirmatives			
Risc Mitjà	6 a 12 respostes afirmatives			
Risc Alt	13 a 17 respostes afirmatives			

Observacions

12. Bibliografia i Webgrafia

- Constitució Espanyola
- Llei orgànica 1/2015 de 30 de maig, per la qual es modifica la llei orgànica 10/1995 de 23 de novembre del Codi Penal.
- Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família
- Llei orgànica 6/2006 de 19 de juliol, sobre la reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya
- Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere
- RESOLUCIÓ JUI/3338/2003, de 30 d'octubre, per la qual es dona publicitat a l'Acord del Govern de la Generalitat de Catalunya de 21 d'octubre de 2003, pel qual s'estableixen els punts de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica.
- Fuertes Soriano, Olga. El enjuiciamiento de la violencia de Género". Editorial Iustel
- Larrauri, Elena. Mujeres y sistema penal, Violencia doméstica. Editorial Montevideo.
- Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista
- El Observatorio contra la violencia de género del Consejo General del Poder Judicial.

- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Protocol per l'Abordatge de la Violència Masclista en l'àmbit de la salut a Catalunya. Document Marc. 2009
- Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família. Protocol de Joventut per a l'abordatge de la violència masclista. 2013.
- Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet. Protocol Local per l'Abordatge integral de la violència envers les dones.
- Ajuntament de Terrassa. Protocol per a l'abordatge integral de la violència masclista en l'àmbit de la parella. 2010.
- Diputació de Barcelona. Tamaia. Vincula't: materials per a treballar amb dones maltractades. 2000.
- Walker, Leonor. The Battered Women "Teoria del Cambio". 1979.
- EMAKUNE. Instituto Vasco de la Mujer. Guía de actuaciones ante el maltrato doméstico y la violencia sexual contra las mujeres para los profesionales de los Servicios sociales.
- EMAKUNE. Instituto Vasco de la Mujer. Recomendaciones para las actuaciones públicas ante casos de violencia contra las mujeres. 2014.

- Generalitat de Catalunya. Institut Català de les Dones. Violència Masclista
http://dones.gencat.cat/ca/ambits/violencia_masclista/
- Gobierno de España. Instituto de la Mujer y para la igualdad de oportunidades.
<http://inmujer.gob.es>
- EMAKUNDE. Instituto Vasco de la Mujer.
<http://emakunde.euskadi.eus>
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Canal Salut
<http://canalsalut.gencat.cat>